

verder in dit nummer

Koning

Koningen kwamen en gingen, ook in het toenmalige Israël. Wie van hen was werkelijk rechtvaardig? In de koningspsalm (72) wordt de koning getekend als de Rechter die zijn volk recht en gerechtigheid verschaft. Die eigenschappen bezit hij niet van nature, maar krijgt hij van God.

2

Nachtopvang

Het CDA Utrecht blijft zich inzetten om het stadsbestuur te bewegen de nachtopvang voor ongedocumenteerden te bekostigen. Deze toezegging deed de nieuwe fractie van de christendemocraten in de gemeenteraad, bij een werkbezoek aan De Toevlucht.

3

Myanmar

Adriana de Fijter werkt met haar man Hendrie in Noord-Thailand. Zij zijn vanuit Utrecht uitgezonden. Hij als theologie docent op een universiteit, terwijl zij projecten bezoekt die door Kerk in Actie gesteund worden. Adriana beschrijft een project in het aangrenzende Myanmar.

4

Liefdeszang

Theoloog-dichter Sytze de Vries, Domcantor Remco de Graas en Domorganist Jan Hage delen op 21 mei een fleurig boekje uit het Lied der Lieder uit. Deze avond over het Hooglied bestaat uit kanttekeningen, poëtische toelichtingen, samenzang en koormuziek.

7

HET JOODS MONUMENT KOMT ER

Zeventig jaar na dato...

Sietske Gerritsen

Het Joods monument ter nagedachtenis aan de 1.224 omgekomen joodse Utrechters gaat er dan eindelijk komen. In 2012 ontstonden de eerste concrete plannen, maar het zoeken naar een plek en het maken van en ontwerp duurde langer dan gedacht. De plek is gevonden: recht tegenover het Spoorwegmuseum aan de Johan van

Oldenbarneveltlaan, een plek die verbonden is met het drama, dat zich tijdens de Tweede Wereldoorlog in Utrecht heeft afgespeeld: het wegvoeren van meer dan 1.400 Joden via het Maliebaanstation naar Westerbork en van daaruit naar de vernietigingskampen zoals Auschwitz en Sobibor. Van hen zijn 1.224 niet meer teruggekomen.

De namen van deze 1.224 stad-

genoten zullen straks te lezen zijn op de gedenkmuur van zeven meter lang en drie meter hoog. Ook zijn er plannen voor het toevoegen van QR-codes bij de namen, waardoor de verhalen achter de namen verteld kunnen worden.

Sjofar

Het ontwerp van het monument is van de hand van de Utrechtse kunstenaar van Georgische afkomst Amiran Djanashvili. Voor de muur staat op een sokkel een sjofar, de bazuin die in Israël

wordt geblazen op nieuwjaarsdag en op Grote Verzoendag. In de sokkel, die net als de zitblokken eromheen gemaakt wordt van Jeruzalemsteen - een mooie, gele steensoort - zijn in brons tien joodse mannenfiguren te zien, die verwijzen naar tien rechtvaardige mensen. Als er tien rechtvaardige mensen zijn in een stad, verwoest God de stad niet, zo staat in de Bijbel.

Zie verder pagina 4: **'Utrecht, een trui met gaten'**

Adeline Riesselmann

Paul Baltus van het Initiatief Domplein komt binnen met in de hand een bordje met twee groot uitgevallen melkchocolade pindarotsjes. Het blijken 'Verborgen schatten' te zijn met binnenin karamel, een nieuwe creatie van bakkerij Theo Blom uit de Zadelstraat, bekend van de Utrechtse chocolade leukernij 'het Domtorentje'.

Bij het Initiatief Domplein draait het ook om verborgen schatten. Baltus vertelt bevestigend over de opgravingen tussen de Domkerk en de Domtoren waarbij tweeduizend jaar Utrechtse geschiedenis werd blootgelegd. Vanaf 2 juni gaat DOMunder open: onder de grond kan het publiek hier de historie van het Domplein ondergaan. Bij het graven op het Domplein werd een belangrijke vondst gedaan. Een groot aantal vroegmiddeleeuwse gouden en zilveren munten, tremisses, werd tussen het puin van de opgravingen aangetroffen.

Zie verder pagina 3: **Muntvondst van 'ereschulden'**

* Paul Baltus en de muntschat.

Verborgen schatten onder Domplein

* Doopvont in de Domkerk, 37 jaar geleden ontworpen door beeldhouwer Tacke Friso de Jong (foto Berry Geerlings).

'Doopvonten' thema Kerken Kijken

Peter van der Ros

Het zomerseizoen van Kerken Kijken Utrecht start voor het publiek op 1 juli. Het thema is dit jaar: Doopvonten.

Een groot aantal vrijwilligers heeft zich weer aangemeld als gids om rondleidingen te geven in 'hun' kerk. De historische binnenstadkerken die aan de 32ste editie van Kerken Kijken Utrecht meedoen zijn, op alfabetische volgorde: de Augustinuskerk, Catharinakathedraal, Domkerk, doopsgezinde kerk, Geertekerk, Gertrudiskathedraal, Jacobikerk, Janskerk, lutherse kerk, Nicolaïkerk, Pieterskerk, Willibrordkerk en... Museum Catharijneconvent. De laatste dag van Kerken Kijken Utrecht is 13 september.

* Doopbekken in de Nicolaïkerk (foto Arie Moolenaar).

‘Verleen de koning uw recht’...

Dirk Neven

In dit loflied van Israël op de rechtvaardige koning wordt de koning getekend als de Rechter die zijn volk recht en gerechtigheid verschaft. Gerechtigheid en recht. In de Schriften horen die woorden bij elkaar. Gerechtigheid als de rechte verbondstrouw, waardoor de mens beantwoordt aan zijn roeping. Wat zich uit naar buiten toe in concrete daden van recht. Hart en handen werken samen.

Door recht te doen wordt gerechtigheid verschaft aan de bondgenoot of naaste die niet tot zijn recht komt. In deze Psalm worden zij bij name genoemd: de ‘ellendigen des volks’ en de armen. Zij zullen recht worden gedaan door de koning. De koning als rechter heeft als concrete taak het te hulp snellen van de verdrukten en de arme. Dát is zijn taak. Daar zal hij ook op worden afgerekend. En dat sluit ook ons in; de koning is weliswaar de vertegenwoordiger van zijn volk, maar dit betekent niet dat het dan maar werkloos kan toezien. Het volk is, zo gezegd, geroepen om een koninklijk volk te zijn.

Niet van nature

Het is opvallend dat de Psalmist zegt dat de koning zich voor recht en gerechtigheid niet op zijn eigen maatstaven en voorkeuren kan baseren. De psalmist richt zich niet voor niets met zijn bede tot GóD: “O God, verleen de koning uw recht.” De koning weet of heeft het niet van nature; ware gerechtigheid en recht vinden hun oorsprong bij de Eeuwige. Maar nog iets valt op; vers vier spreekt van: (Hij) (...) verbrijzele de verdrukker. Al is het daar niet om begonnen, het doen van recht gaat niet zonder de bestraffing van de verdrukker. De verdrukker, degene die actief bijdraagt aan de situatie waardoor de armen arm blijven en de verdrukten recht moet blijven ontberen, wordt veroordeeld.

Geworteld

En nog iets valt op. Op de bergen en de heuvels mag het voor het volk vrede zijn, een vrede die is geworteld in gerechtigheid. Heel de Schepping mag meedoen; het recht blijft geen vroom ideaal dat zich beperkt tot het innerlijk. Tot nu toe spraken we over ‘de’ koning. Bijna alsof we van elkaar wel weten wie we bedoelen. Maar is dat zo? Wie is deze ko-

Koningsdag is al weer een week of wat geleden, maar graag bied ik u als ‘Naschrift’ bij dit feest enkele regels aan van Psalm 72, die bekend staat als ‘Koningspsalm’:

O God, verleen de koning uw recht,
en uw gerechtigheid de zoon des konings.
Hij richte uw volk met gerechtigheid,
uw ellendigen met recht.
Mogen voor het volk de bergen vrede dragen,
ook de heuvelen, in gerechtigheid.
Hij verschaffe recht aan de ellendigen des volks,
Hij redde de armen, maar verbrijzele de verdrukker.

* David en Bathseba, geschilderd door Rembrandt.

ning, die in deze psalm getekend wordt als ware koning. Waar omdat hij beantwoordt aan zijn roeping. Is het Saul? Is het David? Saul blijkt zeker niet de ware koning. In I Samuël 15 lezen we dat Saul de koning van de Amalekieten, Agag, in leven heeft gehouden, tegen het uitdrukkelijk bevel van God in: “Ga nu heen, versla Amalek, slaat al wat hij bezit met de ban en spaar hem niet. Dood man en vrouw, kind en zuigeling, rund en schaaap, kameel en ezel” (I Samuël 15:3).

Nachtmerrie

Een gruwelijk verhaal, zonder meer. Saul heeft tot taak de, zoals de Psalm spreekt, verdrukken te verbrijzelen. Maar we moeten bedenken dat de Amalekieten hier getekend worden als de vertegenwoordigers bij uitstek van onderdrukking en lafhartigheid. Een SS avant la lettre. Zij duiken in de geschiedenis van Israël steeds opnieuw op als een nachtmerrie;

reeds bij de uittocht uit Egypte vallen zij de vrouwen en kinderen in de rug aan (Deuteronomium 25: 17). Het geeft dan ook geen pas, zoals Saul doet, koning Agag als een oorlogstroof mee te voeren, en het beste van het vee van Amalek te offeren aan God. Want zegt de Eeuwige niet: “Heeft de Heer evenzeer welgevallen aan brandoffers en slachtoffers als aan horen naar des Heren stem?” Saul betoont zich in dit alles een koning die niet hoort, die niet gehoorzaamt. Hij is koning op de wijze waarop het volk zich een koning wenst: een stoer en fier symbool van de eigen macht en potentie. Daarom kan hij eenvoudig niet de ware koning zijn. Hij wordt daarom als koning verworpen.

Gezalfde

David dan? David lijkt de titel ‘Gezalfde des Heren’ meer recht te doen. Hij wordt geschilderd als een artiest. Zijn eerste daad is

MEDITATIEF MOMENT

om, met de harp in zijn handen en met gevaar voor eigen leven, Saul, de Verworpen te troosten (I Samuël 16: 14-23). De verworpen Saul wordt ondanks het oordeel niet in de steek gelaten! David, Gods koning, doet hem recht! Pas dan, in de gedaante van de barmhartige en zachtmoedige herder, die naar zijn ‘broeder’ Saul omziet, blijkt hij óók de door God uitgezonden strijder die dat andere symbool van onderdrukking en geweld, Goliath, verslaat. Maar ook David haalt het niet! Ook hij blijkt uiteindelijk een pater, die precies dát doet waardoor de brute dictator-koningen van de omringende volkeren worden gekenmerkt. Het is wrange ironie dat juist hij, David precies doet waar God bij monde van Samuël zo voor had gewaarschuwd: “Een koning zal alles inpikken waar hij zin in heeft.” Dat David dat ook werkelijk doet blijkt zonneklaar; leest u het verhaal over de affaire met Bathseba er nog maar eens op na (II Samuël 11). Koningen stonden op in Israël, ze regeerden en maakten weer plaats voor een ander. Maar eigenlijk stelden ze allemaal teleur, gemeten aan de koning die God voor zijn volk op het oog heeft en die hier wordt beschreven. Maar des te sterker werd ook de verwachting dat hij eenmaal zou komen, geboren uit Davids geslacht, dé Messias, de Christus.

Garantie

Jezus blijkt expliciet te zijn gekomen om recht te doen aan wie rechteloos en monddood is gemaakt; ten aanzien van de armen (van geest) heet het: “Want hunner is het Koninkrijk der hemelen” (Matteüs 5:3). Het Koninkrijk dat God in de hemel gereedmaakt, vormt de garantie dat het op aarde voor zijn mensenkinderen werkelijk leefbaar wordt en de humaniteit tot zijn recht komt. Maar het Koninkrijk komt in de allereerste plaats voor de ontrenten en de treurende. Op dit Koninkrijk mogen wij ons nu reeds voorbereiden. Wij worden in Gods Woord geroepen ons als ‘koninklijke’ mensen te ontfemen over deze *minste broeders* van de Heer. Zó eert men God zoals Hij geeërd wil zijn. “Want”, zegt de Koning: “Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan.”

Liefde in het klein

Vader moeder
allochtoon
twee kinderen
twee kleine meisjes

hun jasjes worden
zorgzaam liefdevol
dichtgeknoopt op
dit winderige hoekje
van het kale plein

precies hetzelfde
deden mijn ouders
vast en zeker
zo'n zeventig jaar geleden
bij mijn zusje en bij mij

liefde in het klein
is van altijd en overal –

Oeke Kruythof

Een hemels gezicht

En zij turen omhoog
naar Hem
dromend
over vergezichten
die Jezus
heeft getekend

Zijn woorden
klinken nog steeds
als een echo
naar de toekomst
voorbij de grenzen
van het zegbare en denkbare

hou niets vast
laat los
wie loslaat
ontvangt vrijheid
en geeft ruimte
voor de Trooster

kijk omhoog...
op het hoogtepunt
een liefdeslied

laat Hem komen
de Vredesduif
in een open hart
en geopende handen

Eddy Lie

Mei

Blauwe regen
bibberend in de wind.
Zijn kleur en warme geur
verloren in de
plotselinge kou.
De oude muren
kleumen mee.
Straks als het warmer wordt
zal alles weer gaan stralen.
Het blauw wordt vurig violet,
de muren rood en warm
als de gezichten
van mensen
in de straat.
Blij van zoveel schoonheid
midden in de oude stad.

Fredy Schild

Marian van Giezen

Op 25 april is overleden Alexander de Vries, op de leeftijd van 89 jaar. Lex de Vries is jarenlang organist geweest in diverse kerken in Utrecht: van 1 mei 1960 tot 1973 in Mariëndaal in Zuilen; van 1973 tot 1974 in de Johanneskerk in Overvecht en het langst, van 1 augustus 1974 tot 30 januari 1994 in de Wilhelminakerk. Daarna nog heel wat jaren in de lutherse Wartburgkapel in Oog en Al. Hiernaast en hierna speelde hij ook veelvuldig op begraafplaatsen en in gevangnissen.

Het orgel in de Wilhelminakerk, de kerk waar hij ook na zijn organistschap mee verbonden bleef, was een beetje zijn ‘kindje’: hij zorgde er hoogstpersoonlijk voor dat het in prima conditie bleef.

In memoriam Lex de Vries

Lex de Vries leefde van en voor de muziek. Het was ook zijn meest geliefde gespreksonderwerp.

Ziekte

Lex de Vries was al lange tijd ziek en de laatste maanden ging zijn gezondheid hard achteruit. Toen hij onlangs zijn verjaardag vierde, was al duidelijk dat dat de laatste zou zijn.

Zijn vrouw Wijmie heeft Lex met veel liefde, geduld en toewijding verzorgd tot het einde. Hij is, tot hun beider vreugde, in hun eigen huis en in alle rust, met Wijmie vlak naast zich, gestorven. Wij wensen Wijmie en de kinderen Ed met Frederike en Connie met Erwin, veel sterkte.

Vespers in Zuidoost

Op zondag 18 mei is er een vesper in de Marcuskerk. Voorganger is dr Rijk Schipper en Karel Demoet bespeelt het orgel. Het thema voor deze vesper is: De terugkeer. In het psalmengebied zingen en lezen we psalm 23: 'De Heer is mijn herder, het ontbreekt mij aan niets'. De lezing is Jeremia 23:1-8: 'Ik zal herders over ze aanstellen die ze zo zullen hoeden dat ze geen angst meer kennen en er niet één meer zal worden gemist – spreekt de HEER'. Tijdens de vesper speelt Karel Demoet muziek van Johann Sebastian Bach (1685-1750). Bij het begin van de vesper een feestelijk prelude: Preludium in C, BWV 545; na de lezing een verstillend Magnificat: Meine Seele erhebt den Herrn, BWV 648 en als uitleidende muziek een majestueuze fuga: Fuga in C, BWV 545.

De vesper begint om 17.00 uur.

'Meet and Greet' in de Domkerk

Op zondag 18 mei vindt na de dienst de eerste 'Meet and Greet' in de Domkerk plaats. U krijgt gelegenheid om de predikant, cantor en organist vragen te stellen over de dienst. Ook aan de ouderling, de diaken, de voorbidder en de koster kunt u vragen stellen. Hebt u misschien altijd al willen weten hoe een dienst tot stand komt? Waar komen de Schriftlezingen vandaan? Waarom zingen we deze liederen? Waarom klinkt deze muziek? Wat doen ouderlingen en diakenen precies? Hoe bereidt een voorbidder zich voor? Wat doet een koster allemaal?

Op 18 mei na de dienst bent u welkom voor de Meet and Greet in het DomCafé. Na de 'Meet and Greet' bent u ook welkom bij de ontmoetingslunch.

Morgengebed in Nicolaïkerk op Hemelvaartsdag

Op Hemelvaartsdag, 29 mei, is er om 9.00 uur in de Nicolaïkerk een morgengebed waarin ds Hans Koops voorgaat. Ko Zwanenburg is organist. De evangelielezing volgens het rooster van de 'Eerste Dag' is Lucas 24: 49-53. Het thema is: 'Geen graf voor Mozes, Elia en Jezus!'

Jacobidebat over moraliteit

Het Jacobidebat biedt een avondvullend programma waarin een bekend spreker of een vooraanstaand deskundige een actueel thema toelicht en daarover met het publiek of een andere gast in debat gaat. Het eerstvolgende debat is op woensdagavond 11 juni, met prof. Frans de Waal en prof. Paul van Tongeren als sprekers. Het thema is: 'Moraliteit'. Het debat staat onder leiding van dr. Leon de Bruin. Het begint die avond om 20.00 uur, vanaf 19.30 uur is er al koffie of thee. Toegang tot het Jacobidebat is gratis.

Wie op de hoogte wil blijven over de eerstvolgende debatten, kan zich opgeven voor de Jacobimail, de digitale nieuwsbrief, via www.jacobi-kerk.nl.

CDA: nachtopvang moet blijven

Woensdag 23 april brachten de nieuwe fractie (Sander van Waveren, Marloes Metaal en Bert-Jan Brussaard) en het bestuur van CDA-Utrecht een werkbezoek aan De Toevlucht (de nachtopvang voor ongedocumenteerden) in Tuindorp-Oost.

Bert-Jan Brussaard

Het CDA Utrecht blijft zich inzetten om het stadsbestuur te bewegen de nachtopvang voor ongedocumenteerden te bekostigen. Deze toezegging deed de nieuwe fractie van de christendemocraten in de gemeenteraad, bij een werkbezoek aan De Toevlucht.

Eind december 2013 hebben de kerken in Utrecht de handen ineen geslagen om een groep van circa dertig tot veertig mannen in Utrecht een slaapplek te kunnen bieden. In korte tijd werden een gebouw in Tuindorp-Oost, geld en de hulp van veel vrijwilligers gevonden om een sobere nachtopvang te kunnen openen. Overigens is dit initiatief tijdelijk en onder protest tot stand gekomen, aangezien de kerken

van mening zijn dat de rijksoverheid haar verantwoordelijkheid in deze moet nemen. De rijksoverheid is namelijk verplicht om ongedocumenteerden te voorzien van basisvoorzieningen, zoals een bed, bad en brood.

Klacht grond

Enkele maanden geleden werd de klacht van de Protestantse Kerk

in Nederland (via de Conferentie van Europese Kerken) gericht tegen de Nederlandse Staat door het Europees Comité voor Sociale Rechten gegrond verklaard. De betreffende groep zou zonder het bestaan van een nachtopvang op straat slapen, omdat ze vaak geen toegang hebben tot de daklozenopvang in de stad.

Tijdens het werkbezoek kregen de fractie en het bestuur van CDA Utrecht een rondleiding door het pand dat wordt gebruikt voor de nachtopvang en werd er gesproken met Jan de Kruijf (voorzitter) en twee andere vrijwilligers van de Stichting Omduw (de stichting achter het initiatief De Toevlucht).

Vrijwilligers

De CDA-delegatie was onder de indruk van het vele werk dat door de (150!) vrijwilligers wordt verricht. Ook vond er een ontmoeting plaats met een bezoeker van de nachtopvang. Uit zijn verhaal bleek het belang van het bestaan van een nachtopvang voor zijn toekomstperspectief. Door middel van de nachtopvang ontstaat de rust om plannen te kunnen maken voor de toekomst, bijvoorbeeld door opnieuw een asielprocedure in te gaan of daadwerkelijk terug te keren naar het

land van herkomst), zonder de dagelijkse zoektocht naar een slaapplek.

Dreigende sluiting

Tijdens het gesprek met het bestuur van de Stichting Omduw kwam ook de dreigende sluiting van de nachtopvang aan de orde. Per 1 juni moet de Toevlucht haar deuren sluiten wegens gebrek aan financiële middelen. Het CDA vindt dat de opvang gefinancierd moet worden door de rijksoverheid en wijst in dit kader op de uitspraak van het Europees Comité voor Sociale Rechten. Helaas werd deze uitspraak als 'niet bindend' terzijde geschoven door het huidige kabinet (staatssecretaris Teeven) en wordt door het kabinet geen verantwoordelijkheid gevoeld voor deze groep kwetsbare mensen.

Inzet

Het CDA Utrecht heeft tijdens het gesprek met het bestuur beloofd zich te zullen inzetten voor de toekomst van de Toevlucht door het college van B en W te bewegen om geld voor de nachtopvang beschikbaar te stellen. Tenslotte is het onbestaanbaar dat deze mensen in Utrecht op straat moeten slapen omdat de rijksoverheid weigert haar verantwoordelijkheid te nemen!

Demonstratie op het stadhuisplein

Onder het motto 'Bed, brood en bad voor iedereen in onze stad' hebben tientallen ongedocumenteerden en vrijwilligers van hun nachtopvang De Toevlucht gisteravond een vreedzame protestactie gehouden op het stadhuisplein. Met zelfgemaakte spandoeken onderstreepten de demonstranten hun recht op nachtopvang, ook na 1 juni – de dag dat De Toevlucht moet sluiten.

Uitspraak van een nachtwacht: "Wij zitten al meer dan honderdvijftig nachten te waken bij de opvang voor deze mannen, ligt u er wel eens wakker van? Wij willen niet dat deze mannen op straat komen te staan! De gemeente móét haar verantwoordelijkheid nemen!"

Muntenvondst van 'ereschulden'

(vervolg van voorpagina)

De 'verborgen schatten' van de genoemde bakkerij moeten ook letterlijk worden genomen, gezien de muntenvondst onder het Dompein. De vroegmiddeleeuwse gouden en zilveren munten die tussen het puin van de opgravingen werden gevonden, stammen uit de zevende eeuw. De munten werden in die tijd niet gebruikt om brood of iets dergelijks te kopen, maar dienden om erteschulden af te lossen. Als er sprake was geweest van een misdrijf werden ze aan de slachtoffers gegeven als een vorm van genoegdoening.

De vroege Utrechtse christenen gebruikten de tremisses ook op een andere manier: ze legden bij doden een munt in de mond.

* Een onder het Domplein gevonden Charonmuntje (foto's Werend Griffioen).

Volgens de Romeinse mythologie bracht de veerman Charon de overledene over de dodenrivier naar het hiernamaals. De munten waren dan ook voor hem bestemd. Ook onder christenen

bleef dit gebruik in zwang, maar op hun munten stond voor alle zekerheid een kruis. Zodat Charon ze op de juiste plek in de eeuwigheid zou afleveren.

Historie

Baltus: "Het project spreekt enorm aan. Iedereen die zich erin verdiept, wordt enthousiast: de archeologen, de aannemers, de bouwvakkers

die helpen bij het graven, maar ook bezoekers en sponsors. Laag voor laag ervaar je wat de geschiedenis werkelijk betekent. Hier hebben Romeinse soldaten, monniken, aartsbisschoppen, ko-

ningen en keizers gelopen, hier in deze gewelven, op deze grond."

Baltus' betrokkenheid bij Utrecht gaat terug tot het jaar 1979 toen hij in de stad geografie ging studeren. Na zijn studie werkte hij bij het Explorama. Op een gegeven moment had hij behoefte aan verandering. In 2004 diende zich het initiatief aan het Domplein aan. Baltus had gevonden wat hij zocht: een duurzaam project van grote betekenis voor Utrecht.

DOMunder

DOMunder laat mensen van nu verbondenheid met mensen van lang geleden ervaren en dat is heel speciaal. Baltus: "We hebben hier iets blootgelegd, iets toegankelijk gemaakt dat er over 200 jaar nog zal zijn. Dat maakt nederig, maar ook trots, het is heel bijzonder om een schakeltje te mogen zijn in die grootse geschiedenis!"

'YOUR CONCERN IS OUR CONCERN'

Leven tussen bladgoud en kreupelhout

Sinds mei 2013 wonen en werken Hendrie en Adriana in Chiang Mai in het noorden van Thailand. Zij zijn vanuit Utrecht uitgezonden. Hendrie als theologiedocent op een universiteit, terwijl Adriana verschillende projecten in de regio bezoekt die door Kerk in Actie gesteund worden. De stedelijke ZWO heeft besloten om dit werk te steunen. In dit artikel een korte impressie over een van de projecten in Myanmar via World Concern, een ngo (niet-gouvernementele organisatie) die zich onder andere richt op voedselzekerheid en de bestrijding van armoede.

Adriana de Fijter

Het gezin is neergestreken voor hun huisje van bamboe en wacht gelaten op mijn vragen. De vrouw was me al opgefallen tijdens het gesprek met alle dorpsleden boven op de heuvel naast de kerk. Of eigenlijk was het meer het kind dat zo slappjes in haar draagdoek hing wat de aandacht trok. Dunne beentjes zonder spierkracht bungelen onder haar felgekleurde draagdoek die behendig op haar rug is geknoopt.

Onduidelijke kreten wellen op uit zijn keel als hij iets duidelijk probeert te maken. Praten lukt niet, maar met zijn moeder heeft hij een taal ontwikkeld waardoor hij aan haar duidelijk kan maken wat hij wil. Ze hebben elkaar leren begrijpen. Vier jaar oud is Kyar Ma Htee en slachtoffer van het polio virus. Het beeld maakt me triest. Triest vanwege de uitzichtloosheid van zijn bestaan in dit arme dorp.

Triest gevoel

De tolken zitten klaar om de vragen te vertalen. Ze glimlachen als ik vraag waarom ze met elkaar zijn getrouwd. Waren ze verliefd? Is het geregeld? Ik heb geen idee hoe dat gaat in de verlate dorpen van Myanmar. Ik ben nieuwsgierig maar wil door mijn vraag ook het trieste gevoel proberen af te schudden. Dou Aye Ru slaat gichelend

de hand voor haar mond nadat de tolk de vraag heeft vertaald. Haar echtgenoot verraadt niets, of het moet de wenkbrauw zijn die omhoog schiet bij het horen van de vertaling. Hij vertelt hoe ze in 2007 zijn getrouwd nadat een familielid ze aan elkaar had voorgesteld.

Etnisch verschillend

Ze zijn beiden van een verschillende etnische groep; zij is Wa en hij is Lahu. Ze woonden in verschillende dorpen. Er zijn twee kinderen uit een vorig huwelijk. Haar eerste echtgenoot is overleden en na het sluiten van dit huwelijk is ze in dit dorp komen wonen. Geen makkelijke start en dan wordt ook nog hun eerste kind getroffen door polio. Dit antwoord was niet waar ik op had gehoopt. Stiekem hoopde ik op een mooi verhaal in dit bergachtig landschap wat op het eerste gezicht zo idyllisch lijkt. De werkelijkheid is echter rauw en het bestaan is hier hard.

Fokzwijnen

Om ons heen scharrelen een paar zwijnen op het erf. Twee kleintjes hebben ze in januari 2013 gekregen van 'World Concern' om mee te fokken. Ook de 'homegarden' is er gekomen om deze familie te ondersteunen. Het ligt er een beetje armetierig bij omdat het niet het juiste seizoen is, maar in andere maanden zorgt het voor de nodige groenten op het bord. "Alles draagt bij in onze voedselzekerheid. Ook de rijstbank

* De vierjarige Kyar Ma Htee heeft polio en zal altijd volledig afhankelijk blijven van de hulp van anderen (foto's Adriana de Fijter).

die sinds een jaar is opgericht in het dorp." Het geeft U Law Si de mogelijkheid om meer rijst te verbouwen. Makkelijk is het niet omdat zijn stuk land op dertig minuten loopafstand van het dorp ligt en daarbij ook nog tegen een heuvel aan. Het land gereed maken voor de rijstverbouw vraagt daarom de nodige spierkracht en doorzettingsvermogen. Dat het daaraan niet ontbreekt blijkt als hij vertelt dat hij iedere dag om 5.00 uur opstaat om naar het land te gaan. Als de zon nog niet hoog aan de hemel staat en de hitte het zware werk niet onmogelijk maakt.

Dromen

Als ik vraag naar zijn dromen raak ik ontroerd door het antwoord. Hij zal erg zijn best doen om nog meer rijst te verbouwen zodat hij geld kan verdienen om het huis opnieuw te bouwen. De huidige staat van het huis is niet geschikt voor een familie met drie kinde-

ren. Helemaal voor de jongste van vier die toch nog iedere nacht een paar keer wakker wordt en zoveel extra zorg en aandacht nodig heeft. De dokter in Lashio vertelde ze afgelopen jaar dat zijn zontje nooit zal kunnen lopen en altijd afhankelijk van anderen zal blijven om te kunnen eten en drinken. U Law Si hoopt daarom door een nieuw huis een betere plek te creëren voor zijn kinderen en zijn vrouw. *Your concern is our concern.* Het motto van 'World Concern', schiet door mijn hoofd.

Wilt u meer lezen over het werk van World Concern, bezoek dan ook eens hun website: www.worldconcern.org.

Wilt u meer lezen over het werk van Hendrie en Adriana, bezoek dan eens hun blog: <http://www.kerkinactie.nl/projecten/uitgezonden-medewerkers/hendrie-van-maanen>.

Reizen is... (je) grenzen verleggen

Din van Helden (33) maakte vele reizen die je als extreem zou kunnen bestempelen. Zo reisde ze na haar eindexamen in haar eentje naar de Baliemvallei in West-Papoea. Vorig jaar nam ze deel aan de Tour d'Afrique, een fietstocht van meer dan zeventien kilometer naar Kaapstad. En nog maar enkele weken geleden koos zij voor een soloretraite in de regenwoud van Costa Rica. Het zijn stuk voor stuk reizen, die niet zonder risico's en gevaren zijn. Wat drijft Din van Helden om dit allemaal te ondernemen? Of, zoals zij het zelf formuleert, is zij "verslaafd aan het bizarre?" Din is op donderdagavond 22 mei om 20.00 uur te gast in Huis in de Wijk om te vertellen over haar tochten. In haar verhalen zullen de spannende momenten en bijzondere ervaringen daarvan zeker aan bod komen. Maar zij zal ook duidelijk maken dat het haar om meer te doen is dan om avontuur. Het gaat bij haar om persoonlijke groei. Hoe overwin je het onoverwinnelijke? Hoe haal je het beste in jezelf boven?

E-boek en workshop over psychosynthese van ds Toos Wolters

Van Toos Wolters, predikant van de Johannescentrumgemeente, is bij het Instituut voor Psychosynthese in Hilversum een e-boek verschenen in de serie Hedendaagse Psychosynthese. In dit boek 'Op weg naar mijn lief' beschrijft Toos Wolters als predikant en als psychosynthetische de zoektocht naar God (heelheid) als een menselijke tocht van alle tijden en vraagt ze aandacht voor de weg van de binnenkant waar de zoektocht naar God (heelheid) kan samenvallen met de zoektocht naar je zelf. Voor geïnteresseerden is dit e-boek gratis te downloaden: <http://www.psychosynthese.nl/op-weg-naar-mijn-lief-toos-wolters>.

Voor wie meer wil weten over psychosynthese en er ook wel iets van wil meemaken, is er op maandagavond 26 mei een psychosynthese-workshop in het Johannescentrum aan de Moezeldreef 400. De workshop begint om 19.30 uur. Zie voor meer informatie de website www.psychosynthese.nl/event/workshop-psychosynthese-utrecht. Iedereen is van harte welkom. Wel graag even aangeven via de website.

(vervolg van voorpagina)

Het bestuur van de Stichting Joods Monument Utrecht is blij met de vergunning, die onlangs door de gemeente is afgegeven. Deze vergunning luidt tevens een nieuwe fase in. "We beginnen een nieuw hoofdstuk", zegt voorzitter Wim Rietkerk. "We kunnen nu fondsen gaan werven zodat het monument er ook echt komt. Het is de bedoeling dat de fondsen ook echt vanuit de stad komen, zo breed mogelijk gedragen. In 2015 is het zeventig jaar na het einde van de oorlog. Het is ons streven, het monument dan te onthullen."

Penningmeester Maarten van Ditmarsch legt uit wat de bedoeling is: "We hebben een bedrag nodig van 175.000 à 200.000 euro. Wij doen een oproep aan de Utrechtse burgers om een slachtoffer te 'adopter'. Ook hopen wij op steun van Utrechtse bedrijven en van de gemeentelijke overheid, bijvoorbeeld door de legeskosten kwijt te schelden."

'Utrecht, een trui met gaten'

* Op deze plek aan de Johan van Oldenbarneveltlaan moet het monument ter nagedachtenis aan de 1.224 vermoorde Utrechtse Joden komen.

Het doel van het monument is driedelig. In de eerste plaats komt het monument er om te gedenken. "Gedenken is de ademhaling van de ziel", heeft een rabbijn eens gezegd.

Nieuwe generaties

Het tweede doel is om het verhaal

door te vertellen aan nieuwe generaties. Er worden bijvoorbeeld lesbrieven ontwikkeld voor scholen. Het derde doel is de erkenning van het verleden. De mensen die omgekomen zijn, zijn bewust vermoord om wie ze waren, niet om wat ze deden. Onder hen waren 48 kinderen. Het is belangrijk om

te beseffen, dat dat in onze stad is gebeurd. Op honderden plaatsen zijn al monumenten, maar niet in Utrecht. "Utrecht is een trui met gaten", zegt Eddo Verdoner, voorzitter van de Nederlands-Israëlitische Gemeente Utrecht. "Wij moeten die trui laten zien met die gaten, zodat de mensen gaan zien dat het te midden van ons gebeurd is, in deze stad. Het zijn onderdelen van die stad die weggerukt zijn."

Geen excuses

"Beter laat dan nooit", zegt Rudi Querido, verbonden aan de Liberaal Joodse Gemeente Utrecht. "Er zijn ook geen excuses voor een stad als Utrecht, die zoveel slachtoffers nog steeds niet met een monument heeft geëerd. Maar misschien komt het er alsnog, en zoals op een gedenksteen in Dachau te lezen valt: 'Den Toten zu Ehr, den Lebenden zur Mahnung': ter ere van de doden, de levenden ter lering." Meer informatie op www.joods-monumentutrecht.nl.

'Hooglied' thema zaterdagconcerten

Zaterdagmiddag 17 mei geeft het Koor van de Domcantorij onder leiding van Remco de Graas een concert in de Domkerk. Op het programma staan Hoogliedmotetten van Michael Praetorius (1571-1621), Heinrich Schütz (1585-1672), Melchior Franck (1580-1639) en Thomas Tallis (1505-1585). Op dinsdagavond 20 mei is er om 20.00 uur een verrassingsconcert exclusief voor de donateurs van de Zaterdagmiddagmuziek in de Domkerk. Ook dan treedt het koor van de Domcantorij onder leiding van Remco de Graas op, op het Bätz-orgel begeleid door Domorganist Jan Hage.

Het concert op zaterdagmiddag 24 mei wordt gegeven door het solistenensemble Cantores Martini. Organist is die middag Gonny van der Maten. Deze musici vertolken werken van de componisten Orlando di Lasso (1532-1594), Ton de Leeuw (1926-1996) en Daniel Lesur (1908-2002). Thema is opnieuw het Hooglied. Zie ook pagina 7 in dit nummer.

Toegang tot de concerten in de reeks Zaterdagmiddagmuziek in de Domkerk, die telkens om half vier beginnen, is gratis. In de collecte na afloop verwacht de organisatie een bijdrage van minstens vijf euro per bezoeker.

Pelgrimsliederen op seizoenlezing

Troost bij verdriet, een lied van verlangen, een onvergetelijke herinnering, een uitbarsting van vreugde: muziek draagt ons op vele momenten door het leven. Muziek kan woorden ongekende kracht geven, uitdrukken wat niet kan worden gezegd en onverhoeds diep raken. 'Muziek die draagt' is dan ook het thema van de serie oecumenische seizoenlezingen in Utrecht-West.

De eerste zomerlezing van deze serie is op donderdag 22 mei. Organist, dirigent en ondernemer Gerard Muts (1942) liep als pelgrim zowel vanuit Vézelay als vanuit Sevilla naar Santiago de Compostela. Hij vertelt over zijn passie voor muziek en wandelen en laat allerlei toepasselijke muziekfragmenten horen. Wie wil mag meezingen! Na afloop is er een borrel. U bent van harte welkom van 14.30 tot 16.30 uur in de Dominicuskerk aan de Palestrinastraat in Utrecht-West. De kosten zijn zeven euro, dat is inclusief consumptie. Aanmelden kan via info@denieuwedominicus.nl of telefonisch: 293 5245 (werkdagen 9.00 tot 12.00 uur).

Oekraïense zang

Op zondag 25 mei om 10.00 uur zingt het Lysenko Koor een bisschoppelijke Byzantijnse liturgie in de St. Nicolaaskerk aan de Utrechtsestraatweg 10 in Nieuwegein. Hiertoe komt speciaal de Oekraïense bisschop uit Londen over, Hlib Lonchyna. Een dag eerder geeft het Lysenko Koor samen met het Utrechts Byzantijns Koor en het Toronto Ukrainian Male Chamber Choir om 20.00 uur een concert in de Michaëlkerk in Schalkwijk.

OP CULTURELE ZONDAG 25 MEI

Domplein een dag biechtplein

Hans Spinder
ouderling kerkelijk cultureel werk
Domkerk

Het thema van de culturele zondag op 25 mei is: De stad van de toekomst.

Vanuit de Domkerk werken we op deze dag mee aan een interessant experiment. Op het Domplein is er dan speciaal aandacht voor allerlei vormen van spiritualiteit.

Kunstenarscollectief StroomWest timmert onder leiding van theatermaker en theoloog Rikko Voorberg, drie kersverse biecht-hokken op het Domplein en in de Domkerk. De biecht-hokken zijn leeg, op de plek van de pastor staat een brievenbus. Daar kan iedereen een klein en grappig of groot en bijzonder geheim toevertrouwen aan een brievenbus, zonder afzender.

Magisch

Als we het oude ritueel van de biecht afstoffen en binnenstebuiten keren, ontstaat er iets magisch. Diep weggestopte herinneringen, klein en groot, vragen om onze aandacht maar zijn te kwetsbaar om zomaar te delen. Als we biechten, zijn we ze even kwijt. Ze mogen even ergens rusten.

Aan het eind van de dag reageren in de Domkerk diverse jonge eigenzinnige professionals uit verschillende religieuze stromingen op de teksten uit de biecht-hokken. Zij verbinden de verhalen van de stedelingen anno nu op creatieve wijze aan de spirituele wijsheid van de traditie, aan Torah, Bijbel, Koran of de Baghavat Gita. Zo wordt er samen met het publiek gezocht naar de toekomstige waarde van spiritualiteit en religie.

Voor meer informatie, zie www.stroomwest.nl. Meer informatie over de culturele zondagen op www.culturelezondagen.nl/zondag/2014/de-stad-de-toekomst.

* Rikko Voorberg.

* Domplein, biechtplein...

Cantatedienst in de Nicolaïkerk

Steven Slappendel

In de Nicolaïkerk is op zondag 25 mei om 10.00 uur een cantatedienst waarin klinkt: 'Singet dem Herrn ein neues Lied' van Georg Philipp Telemann (1681-1767). Telemann is naast Bach en Händel, een van de grootste Duitse componisten uit de achttiende eeuw.

Telemann was als componist zeer productief: hij schreef wel meer dan drieduizend werken! Hij was een begaafd en veelzijdig musicus en was vanwege de uitgave van zijn muziek bekend in heel Duitsland. Tijdens zijn studie rechten aan de universiteit van Leipzig van 1701-1704 componeerde hij al cantates voor de Thomas- en de Nicolaïkerk. In 1722 wordt hij daarom door het stadsbestuur voorgedragen voor het cantorschap van de Thomas-kerk. Uiteindelijk slaat hij die benoeming af en kort daarna wordt Bach voor deze post benoemd.

Datering

De compositie 'Singet dem Herrn ein neues Lied' is moeilijk te dateren. Men vermoedt dat Telemann de psalmcompositie schreef tus-

sen 1712 en 1721, de tijd dat hij als kerkmusicus verbonden was aan de Barfüsserkerk en de Katharinenkerk te Frankfurt. Eén van de twee overgebleven handschriften 'Singet' is van Johann Bathasar König, de opvolger van Telemann in Frankfurt. König kennen we als componist van het bekende lied 'Ik heb U lief, o mijn beminde' (lied 908).

De tekst van de compositie volgt de letterlijke bijbeltekst van Psalm 96 in de Luthervertaling uit 1545.

Telemann gebruikt in 'Singet' verschillende muzikale vormen: een sinfonia, recitatieven, aria's en koren. Instrumentalisten, solisten en koor wisselen elkaar af, gaan met elkaar de dialoog aan of musiceren tegelijkertijd. Opvallend zijn de prachtige koordelen, ieder met een eigen stijl. De toonsoort, D-groot, draagt ook bij aan het feestelijke karakter van 'Singet dem Herrn ein neues Lied'.

De voorganger in de cantatedienst is ds Dirk Neven en de

* Cappella di San Nicolai en de Nicolaïcantorij (foto Steven Slappendel).

organist is Berry van Berkum. De vocale solisten zijn: Tanja Obalski, sopraan, Anne Marieke Evers, alt, Eyjólfur Eyjólfsson, tenor en Erks Jan Dekker, bas. Verder wordt er medewerking verleend door de Cappella di San Nicolai en de Nicolaïcantorij onder leiding van Ko Zwanenburg.

spelen, lezen, zingen, geloven

Pia te Hoeve

Time to Turn, die haar kantoor in Utrecht had, stopt per 30 juni. De afgelopen anderhalf jaar heeft Time to Turn campagne gevoerd voor de rechten van ongedocumenteerde migranten in Nederland ('Grenzeloos').

Sinds 1997 heeft Time to Turn met veel passie gestreden om jongeren bewust te maken van een duurzame en eerlijke levensstijl. Dit deed ze aanvankelijk als project samen met de Evangelische Alliantie. In 2005 werd Time to Turn een onafhankelijke stichting.

De missie van Time to Turn werd uitgevoerd door het organiseren van campagnes, zoals Maak recht wat krom is (2005), over 'eerlijke bananen'. Over het project De Westerse Bijbel (2006) praten de men-

'ER ZIJN ZAADJES GEPLANT WAARVAN BLAADJES ONTLOKEN'

Time to Turn stopt

sen nog steeds: "Typisch iets voor Time to Turn om de schaar te pakken en de Bijbel eens van een andere kant te bekijken."

De laatste jaren heeft Time to Turn stilgestaan bij eerlijke kleding (Kleedvermaak!?, 2011) en lokaal- en seizoensgebonden voedsel (Voor het oprapen, 2012). 'Voor het oprapen' is ook de titel van het boek dat in 2012 is uitgegeven. Bekende christelijke schrijvers en netwerkers stelden de ludieke inhoud van het boek samen.

Netwerkers

De netwerkers van Time to Turn zijn jongeren en studenten, die elkaar de afgelopen

jaren ontmoetten op Bezielingsfestivals, netwerkdagen en de Irritante Bijbelschool. Tegelijk kwamen jongeren van Time to Turn langs bij jeugdverenigingen, kerken en scholen om daar voorlichting te geven en overdenkingen te houden. Ook was Time to Turn actief op internet.

"Onze inspanningen zijn niet onopgemerkt gebleven", zegt een medewerker. "Door het enthousiasme van netwerkers en kern-teamleden zijn er zaadjes geplant waar we ook blaadjes van hebben zien ontkiemen. De missie en visie van Time to Turn blijven bestaan, want we blijven geloven in jongeren die elkaar willen stimuleren om te kiezen voor een bewuste levensstijl in de voet-

sporen van Jezus Christus en om in actie te komen."

Op 21 juni vindt de laatste activiteit van Time to Turn plaats. In deze Vreemdelingendienst van Time to Turn en stichting Gave vindt ontmoeting plaats met mensen die als vreemdeling naar Nederland kwamen. "De Bijbel roept ons op hen gastvrij te ontvangen, maar doen we dat wel?" Een kerkdienst zoals hij bedoeld is: prikkelend, bezielend en activerend. Rikko Voorberg gaat voor. De Vreemdelingendienst op 21 juni is in de Sint Joriskerk in Amersfoort en begint om 19.30 uur.

Kameleon en Parkschool geven Lombok extra kleur

Pia ten Hoeve

De Wijkplaats is een laagdrempelige gastvrije ontmoetingsplek in de wijk Lombok. Voor bezoekers is er een kop koffie, gezelligheid, een luisterend oor, en de mogelijkheid voor een goed gesprek. Het is erg leuk om te zien dat er steeds meer kinderen in de Wijkplaats komen.

Op woensdagmiddag komt een groep kinderen (4 tot 8 jaar) met hun moeders op bezoek. We hebben een programma waarin voorgelezen wordt, geknutseld en daarna nog even gespeeld terwijl de moeders opruimen. Dit met het idee dat het leuk is om tijd voor elkaar te hebben. Dat het goed is dat moeders bewust tijd krijgen om met hun kinderen iets te ondernemen maar daarnaast ook andere moeders kunnen ontmoeten terwijl er geschilderd, geplakt en geluisterd wordt.

Paasproject

De afgelopen tijd kwamen er twee basisscholen langs, de Kameleon en de Parkschool.

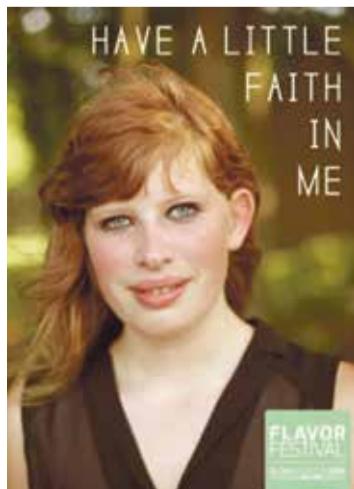
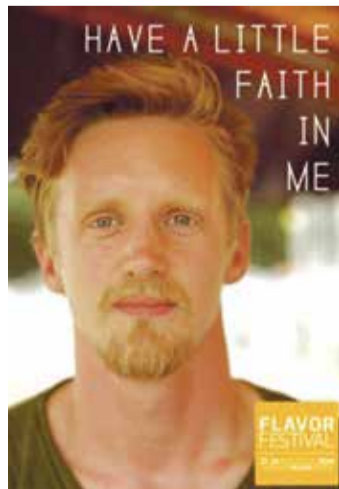
* Palmpasen in Lombok (foto's Pia ten Hoeve)

trokken zijn bij de Wijkplaats. De Kameleon kwam met zelfversierde dozen vol spulletjes voor de voedselbank. Ze brachten het met z'n allen in een lange Palmpasenoctocht. De Parkschool kwam met een prachtige slinger aan om alle vrijwilligers te bedanken. Een aantal kleuters van de Parkschool kende het gebouw al van de woensdagmiddagclub. Het is erg leuk om te zien hoe school en diaconale plek zo op elkaar betrokken kunnen zijn.

Ze hadden, in het kader van een paasproject, het in de klas gehad over de voedselbank en over alle vrijwilligers die be-

Nu opgeven voor Flavor Festival

Het Flavor Festival is een driedaags jongerenfestival vol muziek, kunst, theater, workshops, sprekers en kamperen, waar jongeren op een feestelijke en ontspannen manier de essentie en relevantie van het christelijk geloof kunnen ontdekken. Het festival wordt gehouden op Landgoed Velder in Liempde (bij Boxtel) van 21 tot en met 24 augustus. Dé ideale manier om de zomervakantie af te sluiten en je klaar te stomen voor het nieuwe seizoen. Programma, artiesten, sprekers en andere info vind je op www.flavorfestival.nl.

Vrijwilligers gezocht voor meiden-event

Op woensdag 25 juni is er 's middags van drie tot zes uur een groots meiden-event in drie wijken. Woon jij in Zuilen, Overvecht of Kanaleneiland en vind je het leuk om een dag mee te werken met Youth for Christ?

Wij zijn namelijk nog op zoek naar vrouwen die willen helpen in de voorbereiding, dames die gekoppeld willen worden aan de meiden op de dag zelf en workshopleiders voor verschillende leuke workshops. Er is dus echt voor iedereen wel wat te doen! Meld je aan bij Hilde.Lorier@yfc.nl.

Donderdag 3 juli: informatieavond over 'Godly Play' in De Wijkplaats

Op donderdag 3 juli is in De Wijkplaats in Lombok een informatieavond over 'Godly Play'. In dit programma leren kinderen hoe ze heilige verhalen, gelijkenissen, stilte en liturgische verhalen kunnen binnengaan om meer te ontdekken over God, over zichzelf, over anderen en over de verborgen aanwezigheid van God in de schepping.

Door een veilige ruimte te bieden aan kinderen, met een goede balans tussen samen en alleen, open en begrensd raken kinderen vertrouwd met religieuze taal en symbolen. Kinderen worden geholpen verbindingen te leggen tussen deze verhalen en hun eigen ervaringen. Zo help je kinderen tegelijk geworteld te raken in de christelijke traditie én hen ruimte te geven om open te staan voor de toekomst en nieuwe inzichten.

Op deze informatieavond nemen twee ervaren trainers je mee in de praktijk van Godly Play en laten je zien en ervaren hoe je samen met kinderen kunt spelen en ontdekken. Voor meer informatie: Pia ten Hoeve p.ten.hoeve@protestant-utrecht.nl.

OP WOENSDAGAVOND 21 MEI IN DE DOMKERK

Zing van de liefde, sterk als de dood

Sytze de Vries

Op woensdagavond 21 mei presenteren theoloog-dichter Sytze de Vries, Domcantor Remco de Graas en Domorganist Jan Hage een fleurig boek uit het Lied der Liederen. Het wordt samengesteld uit kanttekeningen, poëtische en muzikale toelichtingen, samenzangliederen en koormuziek. Het is bedoeld voor ieder, die de liefde een warm hart toedraagt en graag (ervan) zingt.

De datum 21 mei is gekozen, omdat die dag binnen de paastijd valt. En het Hooglied, dat behoort tot de vijf Bijbelse feestrollen, is in de traditie van de synagoge verbonden met Pesach/Pasen. Het dartele liefdesverhaal, verteld uit de mond van een meisje, speelt in de lente. Het bezingt hoe een herder, waar 'zelfs Salomo in al zijn heerlijkheid' niet tegenop kan, haar uit haar gevangenschap bevrijdt en meeneemt naar het vrije veld. Daar vieren zij de liefde, beschre-

ven in, letterlijk, 'geuren en kleuren'. Dit geschrift is in de Bijbelse canon opgenomen, omdat men er een treffende verbeelding in zag van de Bevrijder-God die zijn Uitverkorene uit het diensthuis van Egypte leidde. Volgens de bondige opmerking van Frans Rosenzweig: 'Also liebt Gott auch!'

Tradities

Niet alleen de joodse, maar ook de christelijke traditie heeft in diezelfde geest de beelden van het Hooglied als het ware 'hergebruikt' als paasverhaal. In het Hooglied komt tweemaal de episode voor waarin het meisje op zoek gaat naar haar geliefde die verdwenen is. Aan de nachtwachten vraagt ze, of die hem hebben gezien en het haar willen zeggen, zodat 'ze hem kan vastgrijpen'. Het is de evangelist Johannes, die vertelt over Maria van Magdala, die op de paasmorgen in een tuin zoekt naar haar geliefde leermeester. Aan de tuinman vraagt zij of hij weet 'waar ze hem gelegd hebben'. Wanneer ze Jezus herkent, krijgt zij te horen: "Grijp me niet vast!"

*Waar de liefde lag begraven
is de zon opgegaan.
Overal zingt het fleurig door de bomen
dat de schepping op zal staan.*

*Dat de zon begint te stralen
is Maria ontgaan.
Nog is haar zicht verduisterd door haar tranen
want haar liefste is gegaan.*

*In het eerste licht van Pasen
hoort Maria haar naam.
Weer wordt het lente en bloeien alle bomen,
want haar vriend is opgestaan.*

*Door het volle licht van Pasen
is de dag ingeluid,
waarop Maria nu van geluk kan zingen:
niet meer weduwe, maar bruid!*

Vrouwelijke heiligen

Uit het Hooglied werd in de klassieke Romeinse liturgie uitsluitend gelezen, en meer nog gezongen, op feesten van vrouwelijke heiligen. De symboliek van God en zijn Geliefde, de dochter Israels verschuift dan naar Christus en zijn Kerk, de Bruidegom en de Bruid. Maar vooral ook klonk het op de Mariafeesten. Bekend zijn de Mariaverspers van Claudio Monteverdi (1567-1643). Ook andere bekende componisten als Palestrina, Frescobaldi, Schütz en Purcell, schreven dergelijke motetten voor liturgisch gebruik.

Hooglied en Bach

De zinnebeeldige uitleg van het Hooglied zette zich ook na de Reformatie door. Maar de figuur van Maria moest daarbij wijken voor de gestalte van de Gemeente van Christus, die de Bruid is. En soms ook is, in een meer piëtistische vorm, mijn ziel de beminde, de bruid, die zich met Christus zoekt te verenigen. Hier is het vooral Johann Sebastian Bach die gebruik maakt van Hoogliedmotieven. Zo klinkt in bijvoorbeeld het openingskoor van de Mattheuspassion de zin: 'Kommt ihr Töchter, helft mir klagen. Sehet!

Wen? Den Brautigam!' Ook de Bachcantate 'Wachet auf, ruft uns die Stimme' zingt in de beelden van de bruidsmystiek, waarin Christus één wordt met zijn gemeente. 'Dich will ich auf mein Herz/ auf meinem Arm gleich wie ein Siegel setzen', klinkt het in een recitatief. Een hoogtepunt van de cantate is het duet: 'Mein Freund ist mein/ Und ich bin sein. Ich will mit dir in Himmels Rosen weiden'. En dat letterlijke Hoogliedcitaat zingt dan 'die Seele!'

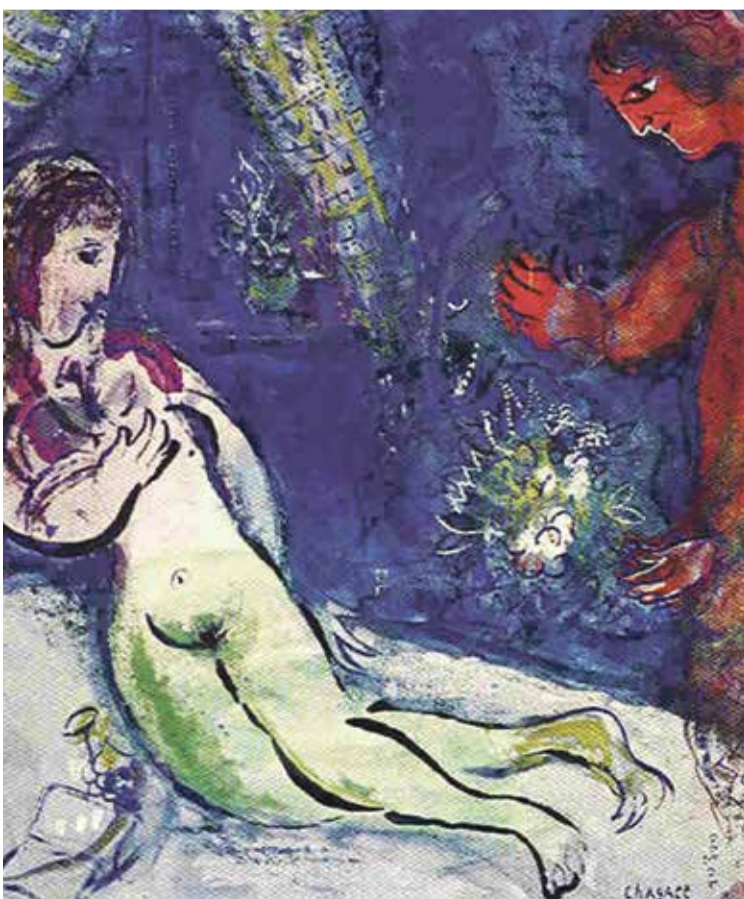
Bij ons is ook het Lied voor de Epifanietijd 'Hoe helder straalt de Morgenster' bekend geworden. Daarin wordt Christus bezongen als 'Mijn Koning en mijn Bruidegom', en: 'O liele, die mijn hart bekoort' en: 'Hij is mijn liefste, ik zijn bruid'. En in dezelfde trant dicht Evert Smelik halverwege de vorige eeuw: 'Aan de deur van 's harten woning/ klopt des hemels bruidegom.'

Hooglied in het nieuwere kerklied

Zelf heb ik mij in de loop der jaren veel met het Hooglied bezig gehouden: exegetisch, poëtisch, hymnisch en muzikaal. Leidend daarbij is voor mij de uitspraak van Dietrich Bonhoeffer: 'God en zijn eeuwigheid willen bemind worden met heel het hart, maar niet zo dat de aardse liefde daaronder lijdt of verzwakt, doch als een soort cantus firmus. En één van de contrapuntische thema's volledig zelfstandig, maar gericht op die cantus firmus, is de aardse liefde.'

Er zijn ook tal van nieuwe liederen geschreven rond de thema's uit het Hooglied. Daarin is niet zozeer de klassieke 'vergeestelijking' present, maar wordt eerder het van God gegeven bevrijden van de aardse liefde beklemtoond. Maar ook de verbinding met 'de oudste rechten', Hooglied als Paasverhaal, is niet opgegeven. Onderstaande nieuwe tekst getuigt hiervan.

U bent allen hartelijk welkom op woensdag 21 mei om 20.00 uur in de Domkerk. Info en aanmelding via predikant@domkerk, telefoon 2400 660. U bent ook welkom bij de vesper van 19.00 uur.

*Twee door Marc Chagall geschilderde versies van het Hooglied.

Arie Moolenaar

“Ik kies ervoor het Grote Verhaal van de joodse bijbel, en de evangeliën en apostolische geschriften, te lezen vanuit de woorden over liefde-solidariteit. Ik concentreer me op de taferele en beeldspraak waarin God benoemd en geïdentificeerd wordt als vriend, als vader van weduwen en wezen, die het kermen van de verdrukten hoort en de vernederden optilt uit het stof, die erbarmend en genadig is tot het duizendste geslacht”.

Hier is Huub Oosterhuis aan het woord in zijn boek 'Vriend voor het leven'. Tachtig teksten over God. U zult begrijpen dat met de genoemde vriend God wordt bedoeld. En dan komen direct wel de vragen bij je boven of je God wel als vriend kunt zien of Hem zo mag noemen? Hoe komt Oosterhuis er bij om dit te doen? In zijn boek legt hij dit heel zorgvuldig uit. Het is een boek om zorgvuldig door te nemen, te proeven, te wegen, vragen te stellen, over de teksten te mediteren.

Oosterhuis legt als het ware verantwoording af van zijn keuze. Hoe is hij er toe gekomen om

deze keuze te maken, terwijl er nog duizenden vragen zullen overblijven, andere interpretaties mogelijk zijn. Hij neemt ons eerst mee naar zijn jeugd, maar snel naar zijn lezen van de Bijbel. Niet gewend, want eerder liturgisch nodig dan een weg om te gaan. Oosterhuis geeft ook aan hoe hij in de leer is gegaan bij de Joodse Bijbelgeleerden, zoals Yehuda Aschkenazy, Flusser en Levinas.

De Thora en de theologie
Hij behandelt de vijf boeken van

Mozes. Het beeld van God dat hem het meest treft is de God die bevrijdt, die er bij is, Ik zal er zijn. “De Thora is een liefdesleer; Mozes en de profeten zien het menselijk bestaan als een mogelijkheid tot liefde, Jezus en zijn gezonden zijn van dit geloof en dit ‘geweten’ de kroongetuigen – Hebt liefde tot je naaste, hebt Hem lief, jouw God. “God is liefde”, zo vertolkt de joodse dichter-evangelist Johannes in drie woorden heel zijn geestelijk erfgoed” (pagina 22).

Hooglied

Maar ook andere Bijbelboeken worden besproken, zoals het prachtige liefdeslied Hooglied. Met deze woorden over de liefde, over God, gaat hij zijn zoektocht aan. Hij gaat geen onderwerp uit de weg. De Bijbelse verhalen worden getoetst en afgetast, de vele dogmatische uitspraken beproefd. Of het nu gaat over Gods Almacht, de Drie-eenheid, De God van Christus, de Heilige Geest, de voorzienigheid, het gebod, het leven na de dood, maar ook de liturgie en de kerk, de mystiek komen aan bod en niet

te vergeten de ontwikkelingen in de samenleving.

De nieuwe vormen van geloven, de zoektocht die mensen maken, de uitdaging waar de kerk voor staat, bij al de onderwerpen wordt u meegenomen op zijn tocht op zoek naar de liefde, in jezelf, in de kerk, in de samenleving, maar vooral naar de liefde van God zelf. De hoofdstukjes worden afgewisseld met prachtige poëtische teksten.

Indeling

U zult wel merken dat het boek eigenlijk in grote hoofdstukken is ingedeeld. Deze kunt u terug vinden in de pagina's met de zogenaamde handgeschreven teksten. Zoals: “Waar vriendschap is en mededogen daar is God” (7). “Kies maar uit – goden genoeg/als je die ene niet wil/ die je zijn woord heeft gegeven/die de vreemdeling wijst als je naaste/als je die ene niet wil als grond van je leven/ zijn alle anderen een voor een/ om het even” (108,109). “Goed is/ dat je goede woorden overweegt en wil/ heb je naaste lief die is als jij/ de vluchteling/ de arme/ doe hen recht/ prent

ze in het hart van je verstand/ de woorden/ gezegend ben je/ een boom aan stromen levend water” (214/215). “Gezegend gij/ van hier tot waar ter wereld/ o lieve God en vriend/ groot om ons heen/die was en is en komt” (232/233). En de kern wellicht op de laatste bladzijde: “Ik hoorde / je hebt me geroepen, hier ben ik, kome wat komt” (318,319).

Kern

U zult begrijpen dat er ook andere poëtische teksten te vinden zijn. De kern is echter de zoektocht naar de liefde van God in Bijbel, kerk en samenleving, in jezelf, in je naaste die is zoals jij. Een vriend voor het leven. Het is een rijk boek aan gedachten, beelden, overpeinzingen. Liefde is de grondtoon, daar gaat het om. Laat u meenemen op deze tocht, ook al blijven er de nodige vragen over, en zult u het niet met alles eens zijn. Het is een boek om te lezen en te herlezen. Warm aanbevolen.

Naar aanleiding van: Huub Oosterhuis, Vriend voor het leven, Lannoo/Ten Have, 2014. ISBN 9789025903879, aantal pagina's: 319; prijs: € 24,99.

Het geheim van G'd en de mens...

Peter van der Ros

De Naam van G'd, ook wel aangeduid in de vier hoofdletters JWHW, wordt in de grondtaal van het Oude Testament niet uitgesproken. Vandaar de soms aan te treffen 'eerbiedige apostrof' in plaats van de klinker, bij de vertaling naar het Nederlands. Aalt van de Glind doet het in de titel van zijn nieuwste boekje precies andersom: 'Het geheim van ggOdh & Mensen'.

De verklaring van deze omtiteling geeft Aalt dan ook op de eerste tekstpagina: “Wie God zegt, zegt altijd te weinig, vandaar de extra beginletter g van geloof. Wie God schrijft, schrijft nooit genoeg – vandaar de eindletter h van hoop.” Waarom dan de O (zie hier boven) juist kapitaal gezet? “Die moet de Oneindigheid van

de Liefde uitdrukken”, aldus de auteur. Een de M van mensen eveneens met een hoofdletter, omdat wij allemaal schepselen van Hem zijn. Origineel. Mij doet het evenwel, ook na de uitleg, de wenkbrauwen fronsen. Omdat? Zie hier boven.

Manke pelgrim

Dan de ondertitel: ‘in 95 stellingen van een manke pelgrim’. Ook dat krijgt vanzelfsprekend een toelichting van de auteur, die door een herseninfarct half verlamd raakte. Zijn creatieve gedachtenwereld ging evenwel gewoon door, versterkt door zijn herinneringen aan pelgrimages naar Santiago de Compostella, Iona en Taizé.

95 stellingen dus, met een knipoog naar Luther. Op bijbelse volgorde, dus over de schepping als eerste en uit Openbaringen 22 de laatste. Doordacht, diepzinnig

en ja: origineel ook. Wat te denken van deze, stelling 52: ‘ggOdd is bouwvakker; werken aan de wereld heeft zijn handen getekend’.

Hierbij legt Aalt van de Glind de vinger op een zere plek in het kerkelijk samenleven, namelijk dat mensen vaak worden beoordeeld op hun vergaderkunst en hun spreekvaardigheid. “Leiding

die zo oordeelt en handelt, is praatgraag en luistertraag”, stelt de auteur. Of deze (stelling 10), verwijzend naar de wandeling van de Schepper met Henoch: “God is wel in voor een eindje om.” Oftewel: “ggOdd loopt graag een eindje samen op met zijn Mensenkinderen.”

Uit het leven gegrepen en dus voor iedereen dichtbij gebracht,

de kracht van het evangelie. De stellingen van deze pelgrim zijn goed bruikbaar als dagboekteksten. Zo heeft kennelijk ook de uitgever gedacht, want er zijn telkens twee vragen aan de stelling toegevoegd. Dat laatste had voor mij niet gehoeven, want ze ogen vaak gekunsteld.

Indeling

De indeling van het boekje is prettig: de linkerpagina's bevatten een cursief gedrukte bijbeltekst onder de daaraan gekoppelde stelling en op de rechter pagina's staan in gewoon schrift stellingen toegelicht.

Ik kan me voorstellen dat de schrijfrant van Aalt van de Glind veel mensen aanspreekt. Dat is in elk geval te hopen.

Naar aanleiding van: 'Het geheim van ggOdd & Mensen – in 95 stellingen van een manke pelgrim'. Uitgeverij Narratio, Gorkum, ISBN 978 90 5263 752 5. Prijs: € 15,00.

Ik geloof in de Heilige Geest

Arie Moolenaar

In de reeks 'Geloven op goede gronden' is nu het derde deel verschenen. Dit deel gaat in op de geloofsbelijdenis 'Ik geloof in de Heilige Geest'. Ook nu zijn er twaalf artikelen over geschreven. Na de boekjes over 12 artikelen over God, 12 artikelen over Jezus dus nu de twaalf artikelen over de heilige Geest. Het boekje gaat in op de derde zin van de Apostolische Geloofsbelijdenis: “Ik geloof in de heilige Geest; ik geloof de heilige katholieke kerk; de gemeenschap der heiligen; de vergeving der zonden; de wederopstan-

ding des vleses en het eeuwig leven”.

Twaalf auteurs verkennen deze zin. De hoofdstukjes hebben uitdagende titels, zoals: wat moet ik mij bij de heilige Geest voorstellen? De Geest van de Vader én de Zoon. De heilige Geest werkt in de wereld. Hoe kan dat, zoveel kerken? Is de kerk wel een gemeenschap van heiligen? Opnieuw geboren? Uit het stof verzezen? Ongetwijfeld bent u nu al nieuwsgierig geworden waar deze vragen toch vandaan komen, maar ook hoe ze worden opgepakt en uitgewerkt. Het boekje is bedoeld om met elkaar in gesprek te komen, samen onderzoeken, aftasten, je mee laten nemen in de discussies die toen en nu wor-

den gevoerd. Wat bedoelen we toch als we zeggen te geloven in de heilige Geest? Hoe dachten onze ouders hierover en kunnen en willen we hen daarin volgen of leggen we eigen accenten en hebben we eigen verlangens? Leggen we dan andere accenten?

Vragen

Het is een boekje dat tot nadenken stemt, verstillend soms, meditatie, gesprek. Achter ieder hoofdstukje zijn (gespreks)vragen opgenomen. Ze gaan in op de tekst, maar ook op de eigen situatie van de kerk en het leven. Wat stelt u voor bij 'de Heilige Geest?' (pagina 13). Is Nederland zendingland geworden? (28). Wat weerhoudt u nog om lid te worden van de Room-Katholieke

kerk? (38). Hoe zou het komen dat mensen tegenwoordig de zonde minder zwaar zien? (54). “Tot wederziens”, kun je dat zeggen of op een steen zetten? (pagina 64).

Het is goed dat deze vragen aan de orde komen en dat zoveel auteurs aan dit boekje hebben meegewerkt. De vragen uit kerk en samenleving worden niet uit de weg gegaan, maar zorgvuldig afgetast en waar mogelijke beantwoord. Laat u daarin meenemen. U wordt er wijzer en dankbaarder door.

Naar aanleiding van: Bram van Beek e.a. '12 artikelen over de heilige Geest', Boekencentru 2014, ISBN 978 90 239 2772 3; 71 pagina's, prijs € 8,90.

BOEKEN

BOEKEN

Citypastoraat Domkerk

Zondag 18 en zondag 25 mei is ds Netty de Jong-Dorland voorganger in de dienst van Schrift en Tafel.

Zondag 18 mei is het ook Kerk op Schoot. Bij Kerk op Schoot maken kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar op een speelse manier kennis met kerk-zijn. Tegelijkertijd is het een ontmoetingsmoment voor ouders en kinderen. Het heet 'Kerk op Schoot', omdat de kinderen bij hun ouders of opa/oma op schoot kunnen zitten tijdens deze mini-kerkdienst. Ouders en kinderen zijn welkom om 10.30 uur in de Domkerk. Ook op zondag 18 mei komt tijdens de kerkdienst de groep van de basiscatechese voor kinderen uit groep 7 en 8 bij elkaar. Meer informatie: jongindedom@domkerk.nl.

Op zondag 18 mei vindt na de dienst de eerste 'Meet and Greet' plaats. Er is dan gelegenheid om de predikant, cantor en organist vragen te stellen over de dienst. Meer hierover elders in dit blad.

EUG Oekumenische Studentengemeente (Janskerk)

Dick Stap, theoloog en predikant, werd chronisch ziek en hoorde dat hij moest leren leven met zijn ziek-zijn. Maar niemand vertelde hem hoe hij dit moest doen. Over zijn eigen zoekproces schreef hij een boek: 'Ziek-zijn en God'. Hij herleest Bijbelverhalen waarin zieke gestalten voorkomen, leest ze vanuit het perspectief van de zieke en verbindt ze met kunstwerken. In drie avonden lezen we het boek. Een groep voor iedereen die ziek is of leeft met een beperking. Dinsdagavonden 13 mei, 3 en 24 juni, van 20.00 tot 21.30 uur. Plaats: Kosterwoning Janskerk, Janskerkhof 28. Begeleiding en opgave: Marieke Milder, marieke.milder@hetnet.nl. In Soesterberg is onlangs een nieuw AZC geopend. Dit AZC heeft dringend behoefte aan fietsen, vooral aan fietsen voor volwassenen, maar zij kunnen ook fietsen voor 6- tot 12-jarigen gebruiken. De diaconiegroep van de EUG-Janskerk wil de bewoners en bewoonsters van het AZC graag helpen aan een fiets en doet daarom de volgende oproep: "Heb je een goede fiets over, dus een fiets met werkende remmen en functionerend licht, meld dat dan aan Anne-Claire Mulder van de diaconiegroep acmulder@jgac.xs4all.nl. Zij neemt dan contact met je op."

Jacobikerkerk

De zomerconferentie van de Jacobikerkerk is van 19 tot en met 25 juli in Biddinghuizen. Thema is dit jaar: Eerste Liefde. "Liefde staat aan het begin en komt aan het einde. Wij hebben lief omdat Hij ons heeft liefgehad. Maar waar is

de liefde gebleven? Soms is ze ver te zoeken. We zijn druk, we jagen elkaar op, we vergeten hoe we gemaakt zijn. Jezus roept ons terug naar de eerste liefde" (Openbaring 2).

De door New Wine georganiseerde conferentie is bedoeld als toerusting voor gezinnen, groepen, leiders en individuele gemeenteleden. Christenen uit het hele land en van verschillende kerken komen op de zomerconferentie samen om God te aanbidden en om persoonlijk te worden opgebouwd. Iedere ochtend en avond zijn er centrale bijeenkomsten met aanbidding, Bijbels onderwijs en ministry. Daarnaast zijn er seminars te volgen over geestelijke groei, relatie en gezin, kerk en gemeente, pastoraat en samenleving. Voor jongvolwassenen, tieners en kinderen zijn aparte, op leeftijd toegesneden programma's. Voor de kinderen tot 4 jaar is er zowel 's morgens als 's middags crèche. Meer informatie: www.new-wine.nl en bij de informatiebalie voor in de kerk.

Johannescentrum- gemeente

Op zondag 18 mei is er een Verhaal halen viering. Die gaat over het verlangen van alle tijden om God te zien. God. Wonderlijke drie letters: g.o.d. – voor velen een vanzelfsprekend woord. God heeft met bidden, zingen, geloven te maken. Voor anderen is het een stopwoordje: 'Ach god...' Voor weer anderen is het een vloek: een woord dat ons ontsnapt zowel bij verwondering als verbijstering. We roepen 'God' als we een prachtige of een verbijsterende ervaring hebben: 'God nog an toe.'

Niemand heeft ooit God gezien. Het enige dat we hebben is een boek vol verhalen over God. In één van die verhalen, geschreven door de evangelist Johannes, vraagt Filippus aan Jezus of hij God mag zien. Het antwoord van Jezus is niet alleen intrigerend, maar ook verwarrend en in sommige oren zelfs arrogant: 'Ik ben nu al zo lang bij jullie, en nog ken je me niet, Filippus? Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Waarom vraag je dan om de Vader te mogen zien?'

En dan is er in datzelfde verhaal nog die andere uitspraak, waarin Jezus zegt: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij.' En de vragen liggen voor het oprapen: wat zou een jood, een moslim van zo'n antwoord vinden?

De viering is voorbereid door Kees Wijnen en Bettina van Santen en wordt muzikaal omlijst door het koor onder leiding van Wick Gispén.

Op zondag 25 mei gaat ds Harry Pals voor. We vervolgen onze ontdekkingstocht hoe te leven met de Opgestane aan de hand van teksten in het Johannesevangelie. Jezus zinspeelt in het zestiende hoofdstuk op zijn naderend afscheid, over het verdriet, dat dat met zich meebrengt, verdriet dat op wonderlijke wijze op verschillende manieren verknoopt is met vreugde.

Marcuskerk- Wilhelminakerk

Zondag 18 mei, zondag Zingt, is de voorganger in de Marcuskerk ds Hans Koops. Er is tienerdienst en

WIJKNIEUWS

fairtrade-verkoop. In de Wilhelminakerk gaat ds Marian van Giezen voor in een dienst van Schrift en Tafel. Om 17.00 uur is er een vespers in de Marcuskerk. Zie onder 'Vespers in Zuidoost'.

Zondag 25 mei, zondag Bidt, is de voorganger ds Hans Koops. Donderdag 29 mei, Hemelvaartsdag, is er om 9.00 uur een ochtendgebed in de Nicolaïkerk. Voorganger is ds Hans Koops.

Marcuswijk

De voorbereidingen voor de bazaar van 1 november 2014 zijn van start gegaan. We kijken met groot genoegen terug op de afgelopen bazaar. De sfeer was optimaal en we hebben een prima verkoopresultaat gehaald. Maandag 19 mei is de eerste inleveravond voor de bazaar. U kunt u tussen 19.00 en 20.00 uur uw schone en bruikbare spullen inleveren. Ook dit jaar wordt er op toegezien dat er geen spullen aangenomen worden die niet geschikt zijn voor de verkoop. Helaas is het dan niet anders dat u deze spullen weer mee terug moet nemen. Voor dit jaar zijn we op zoek naar jongeren die het leuk vinden om ook te komen helpen met het opbouwen en bemannen van de kramen. Je kunt je per mail bij ons melden: bazaar@marcuskerk.nl. Onze opzet is om de jongeren aan de ouderen te koppelen, zodat de kennis over de bazaar overgedragen kan worden. De samenbindende factor is dermate van belang dat we hopen dat de bazaar nog jaren voortgezet kan worden.

Op donderdag 22 mei is het alweer de laatste soos-bijeenkomst van het seizoen. Met tijd voor veel gezelligheid, spelletjes en terugblikken op het afgelopen seizoen. We beginnen om half drie in de grote Marcuszaal en we gaan door tot half vijf. De zaal gaat om 14.00 uur open. Ook als u nog geen lid bent, bent u van harte welkom. U kunt 'op proef' komen kijken of de soos wat voor u is. Bijdrage in de kosten: € 1,50. Wie behoefte heeft aan vervoer kan contact opnemen met Cor van Rijswijk, telefoon 28888 597.

Donderdag 29 mei hopen we een klein aantal gasten uit Kirchnöser te ontvangen.

Nicolaïkerk
Hemel en aarde
beleven en bewegen

Zondag 18 mei, de vijfde zondag van Pasen, is Bram Verduijn, stagiaire in de Nicolaïkerk, voorganger en Ko Zwanenburg de organist. We lezen Deuteronomium 6: 20-25 en 1 Petrus 2: 1-10. Bram gaf over de dienst aan: "We zitten nog in de paastijd en verheugen ons over de opstanding. In de brief van Petrus wordt ons duidelijk dat Jezus sterft en opstaat omwille van ons. Door Jezus' lijden en opstanding kennen we de liefdevolle Vader. Ook voor ons geldt die vreugdevolle boodschap, maar dat vraagt van ons ook wat: Groeien in geloof! Dat betekent ook groeien in ontvankelijkheid voor onze medemens, niet oordelen, maar liefdevol en geduldig onze naaste tegemoet treden, terwijl we ons vertrouwen op God stellen. Juist in deze tijd!" 's Middags om 17.00 uur is er een vespers in de Marcuskerk. Zie informatie elders in dit nummer. Zondag 25 mei is er een cantatedienst waarin zal voorgaan ds Dirk Neven. Psalm 96 'Zingt de Heer een nieuw gezang' klinkt in de cantate van Telemann en wordt ook gelezen. De evangelielezing is Johannes 16: 16-24, een aangrijpend stuk waarin Jezus aan het woord is over de voorbijgaande droefheid. Meer informatie over deze dienst staat elders in dit nummer.

dig onze naaste tegemoet treden, terwijl we ons vertrouwen op God stellen. Juist in deze tijd!" 's Middags om 17.00 uur is er een vespers in de Marcuskerk. Zie informatie elders in dit nummer. Zondag 25 mei is er een cantatedienst waarin zal voorgaan ds Dirk Neven. Psalm 96 'Zingt de Heer een nieuw gezang' klinkt in de cantate van Telemann en wordt ook gelezen. De evangelielezing is Johannes 16: 16-24, een aangrijpend stuk waarin Jezus aan het woord is over de voorbijgaande droefheid. Meer informatie over deze dienst staat elders in dit nummer.

Tuindorpkerk Utrecht

Ook het afgelopen jaar stonden de leden van de Tuindorpkerk weer met een stand op de jaarlijkse Vrijmarkt. En ook dit jaar is er mede dankzij de enthousiaste verkopers weer veel geld opgehaald. Er gaat meer dan 700 euro naar het goede doel. Iedereen die langs is geweest natuurlijk heel erg bedankt. En voor hen die van sparen houden. Ook volgend jaar zal er hoogstwaarschijnlijk een aantal gemeenteleden op de markt staan om spullen te verkopen. U kunt thuis vast uw inventaris langs lopen en spullen apart zetten. Ik meld u in 2015 wel wanneer u uw spullen kunt inleveren voor verkoop op de Vrijmarkt van dat jaar.

Op zondag 18 mei komen de kinderen van het AZC (asielzoekerscentrum) samen met kinderen van de Tuindorpkerk muziek maken in de kerk. De kerk is open vanaf 15.30 uur. Iedereen is natuurlijk welkom om mee te genieten, te luisteren of misschien wel te dansen. Kom langs en geniet mee!

Op zaterdag 24 mei zal er een groep mensen vanuit de Tuindorpkerk een bezoek brengen aan de zuster gemeente in Lille. Samen met de Fransen zullen ze een muzikaal spektakel verzorgen. Er zal bij gastgezinnen worden overnacht en na de dienst en koffie op zondag zullen zij weer terugreizen naar Utrecht.

En natuurlijk is een groot deel van u al weer bezig met de zomervakantie. Hebt u nog geen inspiratie, of wil het boeken maar niet lukken, kom dan op donderdag 22 mei naar Huis in de Wijk. Din van Helden vertelt daar over haar reis naar West-Papoea, haar fietstocht over het Afrikaanse continent, haar verblijf in de regenwouden van Costa Rica en natuurlijk nog veel meer! Het begint om 20.00 uur, einde zo rond 22.00 uur.

Is dit allemaal te ver weg? Dan is het kampeerweekend van de Tuindorpkerk de juiste keuze voor u. Van 27 tot en met 29 juni gaat een grote groep gemeenteleden kamperen in Baarn op camping De Zeven Linden. Het thema dit jaar is: 'Daar zit muziek in!' Een programma voor jong en oud met natuurlijk de traditionele programmatoppers met nieuwe uitdagingen. Aanmelden kan via kampeerweekendtuindorpkerk@gmail.com. Een of twee dagen langskomen kan natuurlijk ook. U bent altijd van harte welkom!

Utrecht-West

Zondag 18 mei wordt in Parc Transwijk Avondmaal gevierd. De

voorganger is dan ds N. den Bok. Een week later gaat ds Jan Erik Riemens voor en levert bovendien de cantorij van De Rank uit Nieuwegein een bijdrage aan de dienst. Op Hemelvaartsdag gaat ds R.E. van der Wal voor. In de Wijkplaats gaat in alle vieringen ds Pim Brouwer voor. Op de 25ste nemen we bovendien afscheid van organist Diederick Slijkerman. Na drie tijdelijke jaarcontracten is verlenging niet meer mogelijk.

Sinds eerste paasdag zijn de diensten in de Wijkplaats via internet te volgen, namelijk op de website www.kerkdienstgemist.nl. Elke dienst is live te bekijken en ook achteraf. Voor diensten die meer dan een week oud zijn is een wachtwoord vereist; dit kunt u aanvragen bij de scribe.

Twee van de drie avondmaalstellen die de Pniëlkerk bezat (na alle fusies in het verleden) zijn gegeven aan de Nieuwe Kerk en aan PERKI Utrecht. We zijn blij hier goede bestemmingen voor te hebben gevonden!

Donderdag 22 mei is in de Dominicuskerk de laatste oecumenische themalezing van dit seizoen: In de serie 'Muziek die draagt' vertelt Gerard Muts over 'muziek voor onderweg', bijvoorbeeld als pelgrim. Zie ook de aankondiging elders in dit blad.

Dezelfde middag is bovendien de Contactmiddag 55+, eveneens in de Dominicuskerk.

Zondag 25 mei wordt Sijbrand Alblas bevestigd als predikant van de Gereformeerde Kerk in De Lier ('s middags om 15 uur). We wensen hem van harte Gods zegen toe bij zijn werk!

De Haven

Op zondag 18 mei is er om 16.30 uur weer een samenkomst in de Triumfatorkerk. We lezen uit de Bijbel, zingen, bidden en ontmoeten elkaar na afloop onder het genot van een kop zelfgemaakte soep met Turks brood.

Zondag 25 mei is er een Open Bijbelstudie bij Arjen en Ester den Admirant (Livingstonelaan 600). We beginnen om 10.15 uur, inloop vanaf 10.00 uur. Na afloop houden we een gezellige maaltijd met elkaar. Breng gerust wat mee voor de lunch. Iedereen van harte welkom!

Zuilen (Bethelkerk en Oranjekapel)

Zondag 18 mei zingt de cantorij met cantor Jan Koning, en is ds Wilko van Holten onze voorganger. De kinderen nemen dan de tijd om hun eigen kinderdienst met Pinksteren voor te bereiden. Zondag 25 mei gaat ds Mendie Hofma voor.

Op 28 mei is een ieder welkom bij de eerste borrel met inhoud – voor meer informatie zie elders in deze Kerk in de Stad!

Lezer, maar geen abonnee?

Met deze bon verzekert u zich elke twee weken van actueel Utrechts kerknieuws. Oecumenisch van geest, inspirerende verhalen van stadgenoten en volop aandacht voor de rijke christelijke cultuur van onze stad!

Ja, noteer mij voor € 30 per jaar – tot wederopzegging – als abonnee van Kerk in de Stad.

Dhr/mevr/fam. voorletter(s): .....
naam: .....
straat en huisnummer .....
postcode .....
woonplaats: .....
telefoonnummer (i.v.m. controle) .....

Stuur de bon in een gefrankeerde envelop naar
Kerk in de Stad, Eykmanlaan 433, 3571 JR Utrecht.

of stuur een e-mail naar abonnement@protestant-utrecht.nl

U ontvangt Kerk in de Stad per post elke twee weken thuis.

Pinksterhappening kerken Overvecht

Op 8 juni is het Pinksteren. De kerken in de wijk Overvecht gaan het feest dit jaar gezamenlijk in de open lucht vieren! Vanaf 11.30 uur is iedereen van jong tot oud van harte welkom in Park de Watertoren, achter de Rafaëlkerk – ingang Neckardreef om mee te zingen. Het Groot Overvecht Koor en Denise Jannah werken mee. De toegang is gratis, inclusief thee, koffie en limonade. Er wordt een bijdrage gevraagd waarvan de opbrengst ten goede zal komen aan de jeugd van Overvecht.

Na de viering is er een picknick.

Neem uw eigen lekkere broodjes mee, plus een paar extra, en lever ze op het terrein in voor een gezamenlijke lunch!

Deze openluchtviering is een initiatief van de Evangelische Broedergemeente, de Huisgemeente Overvloed, de Johannescentrumgemeente, het Leger des Heils, de R.K. Rafaëlkerk en de Vrije Evangelische Gemeente.

Bij slecht weer is er onderdak in het Johannescentrum aan de M. van Parmadreef.

'KidSjes'**HULPVERLENING**

Wilt u uw verhaal kwijt?
Iets bespreken?
Persoonlijk contact?
Wij hebben altijd tijd
voor een gesprek of chat:

Sensoor Utrecht
DAG EN NACHT AANDACHT

- Vertrouwelijk
- Anoniem
- 24 uur per dag

030 - 294 33 44   0900 - 0767 (€ 0,05 p.m.)   www.sensoor.nl

Lauteslager
makelaars bv sinds 1850
Catharijnesingel 100
3511 GV Utrecht

522 NVM
fax 030-231 83 88
www.lauteslager.nl
makelaars@lauteslager.nl
030-231 51 86

Omdat ieder persoon
bijzonder is...

barbara
uitvaartverzorging

Tel. (030) 296 66 66   barbarauitvaart.nl
Egginklaan 51 Utrecht   Nieuwe Vaart 5 Vleuten

*Afscheid.
Een mensenleven waardig.*

Het overlijden van een dierbare is een ingrijpende gebeurtenis. Gevoelens van verdriet, woede, pijn en gemis strijden om voorrang. In de periode vlak na het overlijden is het soms moeilijk om de gedachten goed op een rij te krijgen. Dan is het goed als er iemand is die u zaken uit handen kan nemen, zonder de regie over te nemen.

Voortgekomen uit de Protestantse Kerken in Utrecht zijn de waarden van de kerk nog steeds actueel voor onze dienstverlening. Wij zijn een kleinschalige organisatie, waarin een persoonlijke benadering

centraal staat. Voor directe hulp na overlijden zijn wij persoonlijk dag en nacht telefonisch bereikbaar. PCB Uitvaartzorg heeft ook een InformatieCentrum in Nieuwegein-Zuid aan de Dorpsstraat 6. U kunt zich hier vrijblijvend laten informeren over uitvaartverzorging, nazorg en gedachtenisvormen. Het InformatieCentrum is dinsdag, donderdag en vrijdag geopend van 10.00 tot 16.30 uur. Een afspraak maken op andere dagen of bij u thuis is ook mogelijk. PCB Uitvaartzorg organiseert regelmatig lezingen en exposities. Meer informatie vindt u op: www.pcb-uitvaart.nl.

PCB
UITVAARTZORG

David van de Waal · Tineke Ouwerkerk · Liesbeth Kramer · Peter van Bennekom
Donaudreef 25   3561 EL Utrecht   Telefoon [030] 262 22 44   dag en nacht
Dorpsstraat 6   3433 CH Nieuwegein   Telefoon [030] 605 16 30   dag en nacht

REPARATIE**Klokkenatelier
Jan Haasnoot**

Voor al uw klokken en barometers (reparatie en verkoop)
Vleutenseweg 320,
Utrecht.
Tel: 030-6034247
www.klokken-barometers.nl

Brinkers
Tapijten Gordijnen

KOEKOEKSTRAAT 49   3514 CT UTRECHT   030 - 271 77 62

**STEENHOUWERIJ
JONGERIUS**

- een zeer breed assortiment grafwerken, steensoorten en accessoires.
- eigen steenhouwerij voor het vervaardigen van persoonlijke wensen.
- complete verzorging van vergunning tot plaatsing

Schaverijstraat 59,
3534 AS Utrecht,
tel. 030-2444004   www.steenhouwerij.nl

www.pgu.nu

Als u een advertentie elk nummer plaatst ontvangt u 10% korting. Een kleine advertentie van een paar regels (zoals een oproep) bedraagt 15 euro.

(advertenties)

advertenties@protestant-utrecht.nl

Prins
Schoonmaakdiensten

Betrouwbaar
Prettig
Professioneel

- Schoonmaakonderhoud
- Glazenwassen
- Gevelreiniging
- Vloeronderhoud
- Opleveringsschoonmaak
- Dieptereiniging

Schaverijstraat 37 • 3534 AS Utrecht
030-2448810 • www.prins.nl

À Dieu   Waardig afscheid nemen in
het Licht van de Eeuwige

Geen band (meer) met de kerk, maar wel een christelijke uitvaartplechtigheid? De voorgangers van À Dieu zijn bereikbaar op 085 - 489 49 01 (9-21 uur).
Initiatief: Protestantse Gemeente Utrecht (PKN)
www.adieu-uitvaardiensten.nl

**De mensen achter
Uitvaartverzorging H. Agterberg**

"Mijn naam is Gert Jan Daalhuisen,
directeur van Uitvaartverzorging
H. Agterberg in Utrecht.
Al 100 jaar verzorgen wij
complete begrafenissen en crematies.

Met al uw wensen wordt rekening
gehouden. De overledene kan
bijvoorbeeld worden overgebracht
van het woonhuis of ziekenhuis
naar ons sfeervol ingerichte
uitvaartcentrum aan de
Wolter Heukelslaan 50-51 te Utrecht.
Maar thuis opbaren kan natuurlijk ook.
Ons team van professionele medewerkers regelt dat
allemaal. Ons uitvaartcentrum is daarom
7 dagen per week bereikbaar
- zowel overdag als 's nachts - om bij overlijden
direct hulp te bieden."

Uitvaartverzorging H. Agterberg
Wolter Heukelslaan 50-51
3581 ST Utrecht
telefoon (030) 251 09 82
Internet: www.agterberg.nl

Altijd directe hulp bij overlijden**Reisboekhandel
INTERGLOBE
Reisgidsen**

Landkaarten
(overzichtskarten
en deelkaarten
van - bijna - alle
landen ter wereld

*

Vinkenburgstraat 7
3512 AA Utrecht
telefoon 030-2340401

www.narratio.nl

Het adres voor
inspirerende uitgaven,
projecten en tijdschriften.

Alle kerkgebouwen zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Kerkgebouwen aangegeven met * zijn voorzien van een aangepast toilet.

29-05 Hemelvaart

protestantse kerken binnen de PGU

Bethelkerk *

De M. Keizerlaan
Diensten: 10.00 u.
18-05 mw.J.C. de Klerk, Harmelen
25-05 ds.M.J.H.Tüski, Utrecht
29-05 9.30 u. dienst in Oud - Zuilen, Dorpsstraat 10, voorganger ds.T. Zijlstra, Utrecht

Blossom

Grave van Solmsstraat 4
Diensten: 11.00 u.
18-05 Eten en Vieren
25-05 geen dienst

Domkerk *

Domplein
Diensten: 10.30 u.
18-05 ds.N.J. de Jong-Dorland
18-05 15.30 u. Gebedsviering Straatpastoraat
25-05 ds.N.J. de Jong-Dorland
29-05 9.00 u. ds.N.J. de Jong-Dorland
Vespers, 19.00 u.
18-05 en 25-05

Evang.-Lutherse kerk

Hamburgerstraat
Diensten: 10.30 u.
18-05 ds.C. van Opstal
25-05 ds.J. Wiegers

Evang.-Lutherse kerk

De Wartburg
Kennedylaan
Diensten: 10.00 u.
18-05 ds.K. Storch, Heilig Avondmaal
25-05 ds.A. van der Schrier

De Haven *

Marco Pololaan 185
Diensten: 16.30 u.
18-05 predikant onbekend
25-05 open bijbelstudie

Jacobikerk *

St. Jacobsstraat
Diensten: 10.00 u.
18-05 ds.A.J. Zoutendijk
25-05 ds.A.J. Zoutendijk, Heilig Avondmaal
29-05 ds.A.J. Zoutendijk
Diensten: 17.00 u.
18-05 dr.W.M. Dekker
25-05 ds.C.M.A. van Ekris

Janskerk *

EUG Oek.
Studentengemeente
Janskerkhof
Diensten: 11.00 u.
18-05 ds.H. Pals
25-05 ds.J. Nottelman

Johannescentrum *

M. van Parmadreef
Diensten: 10.30 u.
18-05 Verhaal halen, werkgroep vieringen
25-05 ds.H. Pals, Schrift- en Tafelviering
29-05 ds.T. Wolters

Marcuskerk *

Wijnesteinlaan
Diensten: 10.00 u.
18-05 ds.J. Koops
18-05 17.00 u. ds. C.P. Bouman
25-05 ds.J.S. Koops
29-05 9.00 u. ds. J.S. Koops (Nicolaikerkerk)

Nicolaikerk *

Nicolaaskerkhof
Diensten: 10.00 u.
18-05 ds. R. Braakhuis
25-05 ds. D. Neven, Cantatedienst
29-05 9.00 u. ds. J.S. Koops

Nieuwe Kerk *

Bollenhofsestraat
Diensten: 10.00 u.
18-05 ds. C. van Andel
25-05 ds. B.C. van Wieren, Heilig Avondmaal

Oranjekapel *

Amsterdamsestraatweg
Diensten: 10.00 u.
18-05 ds. V.V. van Holten
25-05 ds. M. Hofma
29-05 predikant onbekend

Pieterskerk,

Eglise Wallonne

Pieterskerkhof
Diensten: 10.30 u.
18-05 onbekend
25-05 onbekend

Roobolkapel

Corn. Roobolstraat
Diensten: 10.00 u.
18-05 geen dienst
25-05 mw. E. Treurniet

Tuindorpkerk *

Van Riellaan
Diensten: 10.00 u.
18-05 ds. B.C. van Wieren
25-05 ds. P.J. Rebel

Wilhelminakerk *

Hobbemastraat
Diensten: 10.00 u.
18-05 ds. M. van Giezen, dienst van Schrift en Tafel
25-05 dienst in de Marcuskerk

* Doopsgezinde kerk (foto Maarten Buruma).

De Wijkplaats

Johan Camphuijsstraat 101
Diensten: 10.00 u.
18-05 ds. D.W. Brouwer
25-05 ds. D.W. Brouwer
29-05 ds. D.W. Brouwer

andere kerken

Baptisten Gemeente

Utrecht 'Silo'
Herenstraat 34-36
Diensten: 10.00 u.
18-05 mw. K. Timmer, Familiezondag
25-05 ds. A. de Boer

Doopsgezinde

Gemeente *
Oudegracht 270
Diensten: 10.00 u.
18-05 geen dienst i.v.m. Ringdag Almere

25-05 ds. A. van der Zijpp en prof. dr. G. Kuipers, speciale dienst over de toekomst van de gemeente

Geertekerk, *

Remonstrantse
Gemeente
Geertekerkhof
Diensten: 10.30 u.
18-05 dhr./mw. Wieringa, dienst van Woord en Tafel
25-05 dhr./mw. Sieverink

Gemeenschap Wladimirskaja Sint Antoniuskerk

Kanaalstraat 200
Diensten: 10.30 u.
18-05 Vad. P. Brenninkmeijer
25-05 geen viering

Kerk van de Verkondiging van de Moeder Gods

Springweg 89
Diensten: 09.00 u.
18-05 onbekend
25-05 onbekend

Holy Trinity Church

Van Limburg Stirumplein
Diensten: 10.30 u.
18-05 9.00 u. Sung Communion (Eng/Ned), Rev. D. Phillips
10.45 Sung Eucharist, Rev. D. Phillips
25-05 9.00 u. Sung Communion (Eng/Ned), Rev. D. Phillips
10.45 Sung Eucharist, Rev. D. Phillips
29-05 10.00 Choral Eucharist, Rev. D. Phillips

Huis van Vrede

Van Kleffenslaan 1
Diensten: 11.00 u. met Marokkaans ontbijt
18-05 geen dienst, kerk op vakantie
25-05 dhr. C. Bakker

ICF Utrecht

Mattheuskerk
Hendrika van Tussenbroeklaan 1a
Diensten: 14.00 u., engeltaalig
18-05 br. J. Bonhof
25-05 ds. H. Peet

Jeruëlkapel, *

Vrije Evangelische
Gemeente Ivoordreef
Diensten: 10.00 u.
18-05 drs. J. Doornebal
25-05 ds. D. Delwig
29-05 Hemelvaartsdag in Johannescentrum

Leger des Heils

Schooneggendreef 27H
Diensten: 10.00 u.
18-05 Lt. Mariska Potters
25-05 Lt. Marc Potters

Nederlands

Gereformeerde Kerk

Jeruzalemkerk

Troosterlaan

Diensten: 09.30 u.

18-05 onbekend

25-05 onbekend

Diensten, 17.00 u.:

18-05 onbekend

25-05 onbekend

Oecumenische onder-

wegkerk Blauwkapel

Kapeldwarsweg

Diensten: zondag 10.30 u.

18-05 voorganger: past. C.J.

Baan, organist/mus-

cus: dhr. F. Sellies

25-05 voorganger: past. G.

Weersink, organist/

musicus, dhr. H. Ijcken

Oud-Katholieke

Parochie Utrecht Ste

Gertrudis

Willemsplantsoen 2

Diensten: 10.00 u.

18-05 onbekend

25-05 onbekend

29-05 onbekend

ziekenhuizen

AZU Stiltecentrum

Heidelberglaan

Diensten: 10.00 u.

18-05 past. M. Wisse

25-05 past. L. Berkhout

29-05 geen dienst

De Lichtkring

Eykmanlaan

Diensten: 17.00 u.

18-05 mw.A. van der Schrier

25-05 ds. N. Meynen

Rosendael

Indusdreef

Diensten: 10.45 u.

18-05 Afscheidsviering mw.

M. Braakhuis

25-05 mw. R. Prins, dienst

van Woord en Tafel

28-05 woensdag 16.00 u.,

predikant onbekend,

kapelviering Hemel-

vaart

Swellengrebel

Burg. F. Andraealaan

Diensten: 10.00 u.

18-05 geen viering

25-05 predikant onbekend

Tamarinde

Neckardreef

Diensten: 10.30 u.

18-05 mw. Dubois

25-05 ds. Jurjens, delen

brood en wijn

Tolsteeg

Saffierlaan

Diensten: 10.30 u.

18-05 mw.A. van der Schrier

25-05 mw. G. van Liebergen

29-05 dhr. G. Krul

Transwijk

Hof van Transwijk 16

Diensten: 10.30 u.

18-05 ds. N. den Bok, dienst

van Schrift en Tafel

25-05 ds. J.E. Riemens

29-05 ds. R.E. van der Wal

Tuindorp-Oost

Winklerlaan

Diensten: 10.00 u.

18-05 ds. I. van Keulen

25-05 viering

29-05 onbekend

Zuylenstede

Perudreef 8

Diensten: 10.00 u.

18-05 dhr. G. Krul

25-05 mw.A. Dubois-van

Hoorn

door-de-week

Getijdegebeden in de

Domkerk

Maandag

7.00 uur Ochtendgebed

Maandag t/m zaterdag

12.30 uur Middaggebed

Zondag en woensdag

19.00 uur Avondgebed

Kapel Hoog Catharijne

Godebaldkwartier

Diensten ma. t/m vr.: 12.45-

13.00 u

VRIJDAG

't Huis aan de Vecht

Costa Ricadreef

Dienst: 19.30 u.

Zorgcentrum de

Bijnkershoek

Van Bijnkershoeklaan

Diensten: 15.00 u.

ZATERDAG

Axion locatie Dr. J.N.

Voorhoeve

Van Heuven Goedhartln 3

Diensten: 10.30 u

Wolvenplein gevangenis

Wolvenplein

Diensten: 10.00 u.

AGENDA

vrijdag 16 mei

20.00 uur doopsgezinde kerk, optreden muziekgezelschap Camerata Trajectina met doperse en Utrechtse liederen

zaterdag 17 mei

15.30 uur Domkerk, Zaterdagmiddagmuziek met koor van de Domcantorij: Hoogliedmotetten van Praetorius, Schütz, Franck en Tallis
zondag 18 mei
15.00 uur St. Josephkerk (Draaiweg), concert Utrechts Kamerkoor met Voorburgs Vocaal Ensemble
17.00 uur Marcuskerk, vesper

dinsdag 20 mei

Jacobikerk, 12.00 uur lunchgesprek werkzoekenden, thema: 'wat ontslag met je doet'

woensdag 21 mei

10.00 uur lutherse kerk, cursus over het verband tussen spiritualiteit en poëzie
20.00 uur St. Nicolaas Basiliek (Ijsselstein), uitvoering Die Schöpfung van Joseph Haydn door Christelijke Oratorium Vereniging 'Ijsselstein'

donderdag 22 mei

14.30 uur Dominicuskerk (Palestrinastraat), oecumenische seizoenlesing over muziek
20.00 uur Huis in de Wijk (Prof. Suringarlaan 1), Din van Helden over haar 'extreme reizen'

zaterdag 24 mei

15.30 uur Domkerk, Zaterdagmiddagmuziek met solistenensemble Cantores Martini en organist Gonny van der Maten
20.00 uur Michaëlkerk (Schalkwijk), Byzantijns driekorenconcert

zondag 25 mei

10.00 uur St. Nicolaaskerk (Nieuwegein), optreden Lysenko koor met Oekraïense bisschop uit Londen
15.00 uur Jacobuskerk (Prins Bernhardplein Zuilen), concert Koninklijke Oratorium Vereniging (KOV) Utrecht

maandag 26 mei

19.30 uur Johannescentrum, workshop psychosynthese met ds Toos Wolters

woensdag 28 mei

20.00 uur Oranjekapel, 'Borrel met inhoud' over persoonlijke geloofsbeleving

donderdag 29 mei

(Hemelvaartsdag)
9.00 uur Nicolaikerk, morgengebed

LEESROOSTER

De komende weken vermeldt het leesrooster van het Nederlands Bijbelgenootschap de volgende bijbelgedeelten:

zo 18 mei	Deut. 30:11-20
ma 19 mei	Deut. 31:1-8
di 20 mei	Deut. 31:9-23
wo 21 mei	Deut. 31:24-32:7
do 22 mei	Deut. 32:8-18
vr 23 mei	Deut. 32:19-35
za 24 mei	Deut. 32:36-43

zo 25 mei	Deut. 32:44-52
ma 26 mei	Deut. 33:1-11
di 27 mei	Deut. 33:12-21
wo 28 mei	Deut. 33:22-29
do 29 mei	Deut. 34:1-12
vr 30 mei	1 Petrus 3:13-22
za 31 mei	1 Petrus 4:1-11

Museum Catharijneconvent maakt de man gelukkiger

Mannen die regelmatig een bezoekje aan een museum brengen, voelen zich gezonder. Uit Noors onderzoek blijkt dat het kijken naar kunst bij mannen in direct verband staat met welbevinden, een goede gezondheid, weinig stress en minder depressie. Waarom geven de bezoekerscijfers dan een heel ander beeld? Gemiddeld bezoeken mannen veel minder vaak een museum dan vrouwen. Museum Catharijneconvent gaat de uitdaging aan en nodigt nadrukkelijk alle mannen uit om in het weekend van 24 en 25 mei naar de tentoonstelling 'Thuis in de Bijbel' te komen kijken. Mannen krijgen het hele weekeinde gratis toegang en voor alle mannen staat een gekoeld biertje klaar.

Aanleiding voor het 'mannenweekeinde' is het uitkomen van de publicatie 'Allemaal mannen'. Vier Nederlandse theologen, Nico ter Linden, Tom Mikkers, Teunaard van der Linden en Erik van Halsema, hebben twintig mooie, wispelturige of machtige mannen uit de Bijbel op inspirerende wijze geportretteerd. Het boek bevat ook een cd waarop bekende acteurs, zoals Mark Rietman, Gijs Scholten van Aschat en

Thijs Römer, bijbelverhalen over mannen voorlezen. 'Allemaal mannen' sluit aan bij 'Thuis in de Bijbel. Oude meesters, grote verhalen', een tentoonstelling over Hollandse en Vlaam-

se meesters die hun vertrouwde omgeving gebruiken voor het weergeven van bijbelse verhalen. Kunstenaars als Jan Steen, Pieter Brueghel en Ferdinand Bol verbeelden op een prachtige manier

* Afbeelding uit de expositie 'Thuis in de Bijbel': Jan Baptist Weenix, Tobit slaapt onder de wingerd, circa 1641, olieverf op doek, Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam (foto Studio Tromp, Rotterdam).

bijbelverhalen in gewone dorpen en steden op het platteland van de Lage Landen.

Rondleiding

Twee dagen lang staat het museum in het teken van de man. Om 14.30 en 15.30 uur is er een instaprondleiding over Mannen in de Bijbel. Bij iedere rondleiding loopt één van de auteurs mee die vertelt over zijn favoriete mannelijke bijbelfiguur en over het boek Allemaal mannen. Theatergroep Aluin speelt op beide dagen bijbelse verhalen over mannen als David en Goliath, Jonas en de Vis en Abraham. Kunsthistoricus Jos Hanou geeft op zondag om 14.00 uur een lezing over Mozes, muniters en munten. Hijlco Span, presentator van KRO-NCRV, is een man die gelukkig wordt van een bezoek aan een museum: 'Van een museumbezoek word ik gulzig. Ik wil zien, ik wil ontdekken, ik wil begrijpen. En ik wil zo snel mogelijk een keertje terug'. 'Allemaal mannen' is tot stand gekomen in samenwerking met het Nederlands Bijbelgenootschap, uitgeverij Jongbloed en de Ncrv. (persbericht)

'BORREL MET INHOUD' OVER PERSOONLIJKHEID, GELOOF EN GODSBEELD

'Wie ik ben en wat ik geloof'

Annemieke Schuur

Op 28 mei is de eerste 'borrel met inhoud' in de Oranjekapel. Onder leiding van een gemeentelid dat werkzaam is als psychotherapeut, zullen we in gesprek gaan over (verschillen in) geloofsbeleving en Godsbeelden.

Er zullen vragen opborrelen als:

hoe ervaar je God, welke geloofsbeelden draag je met je mee en hoe is dit mogelijk beïnvloed door je eigen hechtingsgeschiedenis (relaties met belangrijke anderen in je leven)? Wat valt er vanuit onderzoek op het vlak van psyche en geloof te zeggen over deze verbanden?

Gedichten

We zullen een aantal gedichten bespreken zoals bijvoorbeeld

het onderstaande gedicht van Nijhof en het parallelgedicht van Kopland, waarin verschillende geloofshoudingen en/of Godsbeelden doorklinken. Wat spreekt aan? Wat herken je? Wat totaal niet?

Deze bijeenkomst is de eerste in een reeks waarin we gemeentelieden van de Oranjekapel horen over een interessant onderwerp en dat combineren met een gezellige borrel. Iedereen is van

harte welkom; wel graag opgeven bij ds Mendie Hofma (mendiehofma@yahoo.com).

De moeder de vrouw

Ik ging naar Bommel om de brug te zien. Ik zag de nieuwe brug. Twee overzijden die elkaar vroeger schenen te vermijden, worden weer burens. Een minuut of tien dat ik daar lag, in 't gras, mijn thee gedronken, mijn hoofd vol van landschap wijd en zijd - laat mij daar midden uit de oneindigheid een stem vernemen dat mijn oren klonken.

Het was een vrouw. Het schip dat zij bevoerkwam langzaam stroomaf door de brug gevaren. Zij was alleen aan dek, zij stond bij 't roer;

en wat zij zong hoorde ik dat psalmen waren. O, dacht ik, o, dat daar mijn moeder voer. Prijs God, zong zij, Zijn hand zal u bewaren.

M. Nijhoff

De moeder het water

Ik ging naar moeder om haar terug te zien. Ik zag een vreemde vrouw. Haar blik was wijd en leeg, als keek zij naar de verre overzijde van een water, niet naar mij. Ik dacht: misschien - toen ik daar stond op het gazon, pilsje gedronken in de kantine van het verpleegtehuis, de tijd ging langzaam in die godvergeten eenzaamheid - misschien zou 't goed zijn als nu Psalmen klonken.

Het was mijn moeder, het lijfje dat daar roerloos stond in 't gras, alleen haar dunne haren bewogen nog een beetje in de wind, als voer

zij over stille waatren naar een oneindig daar en later, haar God. Er is geen God, maar ik bezwoer Hem Zijn belofte na te komen, haar te bewaren.

R. Kopland

kerk in de stad

IS EEN UITGAVE VAN DE PROTESTANTSE GEMEENTE UTRECHT EN VERSCHIJNT ALS REGEL EENS IN DE VEERTIEN DAGEN

REDACTIE

Elly Bakker, Sietske Gerritsen, Arie Moolenaar, Frans Rozemond (DMO) en Agnes Stekelenburg

HOOFDREDACTEUR

Peter van der Ros

REDACTIEADRES

Eykmanlaan 433, 3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
fax 271 2888
email: kerkindestad@protestant-utrecht.nl

Kopij kerkdiensten mailen naar: preekrooster@protestant-utrecht.nl

WIJKCORRESPONDENTEN

Citypastoraat Domkerk:
Bram Schriever
Eglise Wallonne (Pieterskerk):
Grietje Hofman
EUG Oekumenische
Studentengemeente (Janskerk):
Rik Boonstra
Jacobikerk: Hester van de Kaa
Marcus-Wilhelminawijk:
Anne-Marie Rutgers
Nicolaïkerk: Steven Slappendel
Nieuwe Kerk: Annemiek
Schuitemaker-Blijdorp
Johannescentrumgemeente:
Anneke de Klerk
Utrecht West:
Henno Willering
Tuindorpkerk: Jan Verkerk
Zuilen: (Oranjekapel) Annemieke
Schoor (Bethelkerk) Tineke Zijlstra.

SLUITINGSTIJD

Tien dagen voor verschijning, berichten negen dagen voor verschijning 10.00 uur.

ADMINISTRATIE

Eykmanlaan 433, 3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
abonnement@protestant-utrecht.nl
Voor een abonnement op Kerk in de Stad vragen wij per adres een bijdrage van 30 euro per jaar in de productie- en verzendkosten. Elk jaar ontvangt u in april een acceptgiro om de betaling te voldoen.

ADVERTENTIES

Eykmanlaan 433, 3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
Tarief op aanvraag, sluitingstijd tien dagen voor verschijning. Aanleveren van advertenties: advertenties@protestant-utrecht.nl.

BANKRELATIE

Kerk in de Stad te Utrecht
NL37INGB0000766042

GRAFISCHE VERZORGING

theologische uitgeverij Narratio®, Gorinchem
www.narratio.nl